

AMERIKANSKI SLOVENEC

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo Družbe sv. Družine.

ŠTEVILKA 2.

JOLIET, ILLINOIS, 1. DECEMBRA 1916

LETNIK XXVI.

Bolgarske čete samo 37 milj od Bukurešta.

Z druge strani se bližajo avstro-nemške čete rumunskemu glavnemu mestu.

Z DRUGIH FRONT MALO NOVIC.

Srbi napredujejo v Makedoniji. Lahki še počivajo. Rusi pravtako.

Rim, 27. nov. — Avstrijski topovi so silno obstreljevali italijanske linije na karnski fronti, je naznanil vojni urad danes. V Trentinu je močno deževje oviralo vojskovanje ob večjem delu linije. Uradno naznanilo pravi:

"Sovražna kretanja v pogorju severno od Ledronske doline in v dolini reke Assa so bila ovirana po našem topniškem streljanju. Na ostali trentinski fronti so nalivi zadrževali podjetja.

"Na karnski fronti je sovražnik v soboto silno obstreljeval naše postojanke na čelu Deganske, Butske in Chiarške doline. Nekaj izstrelkov je padlo v Paluzzo in Paularo, ne da bi napravili škodo.

"V povračilo so naše baterije obstreljevale sovražnikovo taborišča pri Hrušici in postajo v Muti (Mauthen) v Zilski dolini.

"Vzhodno od Gorice je sovražnik, ki je postavil novih baterij v bojno linijo, obstreljeval ozadje naše bojne linije. Naše topništvo je odgovarjalo izdatno. Na Krasu smo vsled malih spopadov ujeli nekaj mož."

Avstrijski topovi grme.

Rim, 28. nov. — Vojni urad je nocoj objavil sledeče poročilo:

"V Trentinu od reke Sarca do Adiške doline poročajo sovražnikova kretanja in topniške dvoboje.

"Na julijski fronti so bili sovražniški topovi in okopni možnarji posebno delavni pri Plaveh in vzhodno

od Gorice. Nekaj izstrelkov je padlo v mesto in poškodovalo nekaj poslopj. Naše baterije so odgovarjale izdatno."

Makedonska fronta.

Berlin (brezlično v Sayville), 27. nov. — O zadnjih razvojih na makedonski fronti poroča najvišje vojno vodstvo:

"Med Presbajskim jezerom in Černo so se razvijali hudi topniški boji. Močni sovražni oddelki, ki so se trdovratno upirali na visinah vzhodno od Parlova, niso mogli vzdržati napada nemških lovskih bataljonov, nego so morali svoje postojanke zapustiti.

"Zapadno od reke Vardar so Angličani hudo obstreljevali naše postojanke in podjeli naskok. Odbili smo ga uspešno."

Pariz, 27. nov. — Vojno ministrstvo naznanja za makedonske fronte, da je bil ob reki Črni bolgarski protinapad na srbske postojanke snoči odbit s krvavimi izgubami za sovražnika.

Srbsko vojno poročilo.

Solun, 28. nov. — Uradno naznanilo iz srbskega glavnega stana se glasi:

"Včeraj so bili boji ob celi fronti, tekom katerih smo napredovali nekaj sto metrov na več točkah."

Srbska zmaga.

Pariz, 28. nov. — Nemške in bolgarske čete na makedonski fronti so snoči podjele četverne napade v prizadevi da preženejo Srbe z Griča 1050, v okrožju reke Černe, ki so ga osvojili včeraj. Vojni urad naznanja, da so se ti napadi izjalovili s težkimi izgubami.

Rumunska fronta.

Berlin, 27. nov. (Brezlično v Sayville, N. Y.) — Vojni urad je naznanil nocoj, da je cela linija reke Alt v Rumuniji v rokah avstro-nemških čet. Nemške in avstro-ogrške čete pod

posejstvom generallajtnanta Krafta von Dellmensingena, prodirajoče na obeh straneh reke Alt, so včeraj poglne rumunske čete nazaj čez reko Topolog, pravi uradno naznanilo.

Alexandria, važno železniško središče, 47 milj jugozapadno od Bukurešta, je bila osvojena včeraj.

Oršavska armada v pasti.

Rumunske čete, ki so se umeknile iz obdonskega mesta Oršava, so bile poglne dalje jugovzhodno po avstro-nemških četah, pristavlja naznanilo, in ta rumunska bojna moč je bila obkoljena po drugih avstro-nemških četah, ki so se približale v ozadju.

V tem odseku so Avstro-Nemci ujeli 28 častnikov in 1.200 mož ter uplenili tri topove in veliko množino streliva.

Velik plen.

Vojni poročevalec Lokalanzeigerjev brzojavlja za rumunske fronte:

"Množina vojnih zalog, ki so jih uplenile čete von Falkenhaynovne armade v Krajovi, še vedno ni ugotovljena. Že sedaj pa je dognano, da uplenjene zaloge olja, bencina in kavčuka pressegajo vsa pričakovanja."

Bolgari 37 milj od Bukurešta.

Berlin, 28. nov. — Bolgarske čete so samo sedemindeset milj od Bukurešta na neki točki, po danes objavljenem poročilu vojnega urada.

Avstro-nemške čete, prodirajoče južno, so onkraj Campulunga v svojem pohodu proti rumunskemu glavnemu mestu. Vpadniki so začeli nova podjetja in pridobili dodatnega ozemlja. V tem okraju so Nemci kakih osemdeset milj od Bukurešta.

Čete, ki so navalele na zapadno Rumunijo, so osvojile kraj Giurgiu, čez Donave od bolgarske trdnjave Ruščuk. Precej važen je kraj z vojaškimi stališči, ker je zvezan po železnici z glavnim mestom.

Ruska fronta.

Berlin, 27. nov. — Današnje naznanilo vojnega urada se glasi:

"Vzhodna fronta: Fronta princa Leopolda: Nič važnega ni poročati."

Petrograd, 27. nov. — Današnje rusko uradno naznanilo pravi:

"Ob reki Stohod je naše topništvo uspešno bombardiralo male sovražne oddelke, ki so se pojavljali okrog vasi

ZOPET AMERIŠKI PARNIK TORPEDIRAN.

Parnik "Chemung" razdejan blizu španske brežine po nemškem podmorskem čolnu.

POSILNIK GROF TARNOWSKI.

Anglija odklonila varno spremstvo za novega avstrijskega poslanika.

Washington, D. C., 28. nov. — Od ameriškega konzula v Valenciji je dospelo državni urad danes pozno popoldne uradno poročilo o razdejanju ameriškega parnika "Chemung", ki je bil torpediran po nemškem podmorskem čolnu blizu luke Cabo de Gata na brežini Andaluzije. Vsa posadka je bila rešena. Podmorski čoln jih je vlek v njih rešilnih čolnih na pet milj do brežine. Slučaj je videti podobna torpediranju ameriške trijamborke "William P. Fry" in ladje "Lcedewan", ki sta imeli obe na krovu tihofapsko blago, in z ozirom na dejstvo, da ni bilo zaznamovati nobenih človeških žrtve, smatrajo za izključno, da pride do kakršnihkoli zapletljajev.

Britansko izzivanje.

Washington, D. C., 28. nov. — Anglesko uradno naznanilo, da novemu avstro-ogrskemu poslaniku grofu Tarnowskemu ne bo jamčeno varno spremstvo, je dospelo danes v državni department. Navedeni vzroki so isti, ki so bili že brzojavljeni iz Londona. Tajnik Lansing je izjavil, da londonska nota ne bode objavljena.

Od raznih strani zagotavljajo, da britanska vlada ne ostane pri svoji odklonitvi, če naprosijo Združene Države za varno spremstvo za poslanika.

Potem kažejo na to, da so zastopniki prijateljske dežele ne sme nadlegovati. Če se Anglija ne bo ravnala po te mednarodni določbi, utegne priti do prepira med Združenimi Državami in britansko vlado.

Wilsonov zaupnik.

Col. House je bil danes gost v Beli hiši in je imel razgovor s predsednikom Wilsonom, namestnim tajnikom vnanjih stvari Polkom in poslanikom Gerardom.

Splošno mislijo, da bo pred morebitno prizadevo predsednika Wilsona v korist miru House obiskal Evropo.

Svilnik. Blizu Korytnice je sovražnik bombardiral naše postojanke z izstrelki, ki so vsebovali dušljive pline.

"Ob reki Bystrici blizu vasi Dvinnjač so naši skauti razkropili veliko skupino sovražnih skautov in jih nekaj ujeli.

"Kavkaška fronta: Neznatni spopadi med razglednimi oddelki se vrše ob fronti."

Nobenihi važnih dogodkov.

Berlin, 28. nov. — Generalni štab je danes objavil sledeče poročilo o podjetjih na vzhodni fronti:

"Fronta princa Leopolda: Jugozapadno od Dvinska je bilo streljanje ruskega topništva začasno živahnije. Sicer ni bilo med morjem in Dnjestrom nobenih važnih dogodkov."

Zapadna fronta.

Berlin (brezlično v Sayville), 27. nov. — Veliki glavni stan je objavil danes sledeče poročilo o razvojih na zapadu:

"Armada prestolonaslednika Rupprehta: V odseku reke Somme je prišlo samo do neznatnih vojaških podjetij.

"Snoči so Francozi poskušali prodreti v južni del gozda St. Pierre Vaast, in sicer brez predhodnega bombardiranja. Poginili so bili nazaj po našem streljanju s strojnimi puškami in topovi.

"Armada nemškega prestolonaslednika: Vzhodno od St. Mihiela se je francoski napad na naše predstraže popolnoma ponesrečil."

Dve zeppelinki zbiti.

London, 28. nov. — Devet oseb je bilo ranjenih po bombah, ki jih je spustil sovražen zrakoplov v napadu na London danes popoldne. Vkljub temu je veliko navdušenje tukaj vsled dejstva, da so Britanci davi zbili dve zeppelinki, ki sta se udeležili snočnjega napada.

Arabci prodrli v Tunis.

Berlin (brezlično v Sayville), 27. nov. — Arabci pod Halif Ben Askerm so porazili oddelke Italijanov bli-

zu Dehibala, ob meji med Tunisom in Tripolisom, po brzojavki na Ueberseeische Nachrichtenagentur.

Arabci so prodrli v Tunis in napadli tamošnje francoske čete. Bitka se vrši. Izgube Italijanov so precejne na 20.000; ujetniki niso vštet v tem številu.

Turška vlada v Tripolisu je sedaj obnovljena.

Bili posvarjeni.

New York, 26. nov. — Šest iz Evrope in Zapadne Indije danes semkaj dospelih parnikov poroča, da so bili brezlično posvarjeni, naj se varujejo nemških podmorskih čolnov, a da niso srečali nobenega. Pristavili so, da se je zahvaliti za to prejkone najdlješim varnostnim navedbam, med drugim, da so morali vse luči obseniti.

Eden dospelih parnikov je bil "Frederik VIII.", ki je bil prisiljen, svojo pošto odložiti v Kirkwallu.

Varen prevoz odklonjen.

London, 27. nov. — Urad zunanjih stvari je obvestil ameriškega poslanika Walterja Page z noto, da najodločneje odklanja varen prevoz čez morje za novega avstro-ogrškega poslanika v Združenih Državah, grofa Tarnowskega.

Za utemeljitev je pristavljeno:

"Čelo če bi mednarodni zakon prepovedal odklonitev varnega spremstva, so pa vendar nemški in avstro-ogrski konzulati in poslaništvi v Združenih Državah svoje diplomatske pravice tako vršili in zlorabili, da se smatra britanska vlada za upravičeno, odkloniti prošnjo za varno spremstvo."

Chicaški Poljaki Bernstorffu.

Washington, D. C., 27. nov. — V pismu, naslovljenem na nemškega poslanika grofa Bernstorffa in objavljenem danes, izjavlja Poljski narodnoobrambni odbor chicaški, da je bil z ustanovitvijo neodvisnega poljskega kraljevstva položen temeljni kamen za trajni mir v Evropi.

So hvaležni.

"Sprejmite", je rečeno v pismu, "izraz našega iskrenega zadoščenja nad novo izpremembo stvari v poljskem ozemlju. Naše trdno prepričanje je, da tvori proglastitev neodvisnosti tiste gora dela Poljske, ki je bil do nedavna pod rusko vlado, izrečen dokaz za to, da po nemških vojskah in poljskih legijah v boju proti skupnemu sovražniku skupaj prelita kri ne vodi samo do zmage, marveč uvaja tudi novo dobo v reševanju poljskega vprašanja. Temeljni kamen za trajni mir v Evropi in prijateljske odnose med združenimi narodi je bil s tem položen."

Hughes zopet odvetnik.

Lakewood, N. J., 27. nov. — Charles E. Hughes, poraženi republikanski kandidat za predsednika, je naznanil tu nocoj, da bo dne 1. jan. zopet začel izvrševati odvetništvo kot član newyorške odvetniške tvrdke Rounds, Schurman & Dwight, 96 Broadway. Njegov sin, Charles E. Hughes Jr., se tudi pridruži tvrdki, pravijo.

Obred pri cesarskem pogrebu.

Dunaj, 27. nov. — Že stoletja stari obredi bodo značilni pogreb pokojnega Franca Jožefa v četrtek. Pogrebni izprevod bo ustavljen ob vzhodu v kapucinsko grobnico s tem zavirom odzno-traj:

"Kdo je?"

Odgovor odzunaj bode:

"Njegovo presvetlo veličanstvo, cesar Franc Jožef."

Odgovor odznotraj:

"Ne poznam ga."

Drugi zavil in odgovor enake vrste bo sledil. Ali ko se vprašanje ponovi v tretjič, bo ceremonijar, spremljajoč smrtne ostanke pokojnega cesarja, odgovoril:

"Grešen človek, naš brat, Franc Jožef."

Ta obred je namenjen pokazati nasledniku avstro-ogrškega prestola, da je vkljub moči in veličastju vladarja v očeh Boga in katoliške Cerkve samo smrtnik.

Slovenec umoril svojo ženo.

Iz Pittsburgha, Pa., je došlo na Glas Naroda z dne 25. nov. daljše poročilo, po katerem je rojak Jurij Vovk ustrelil svojo drugo ženo Ivano in potem poskušal še sebe usmrtiti. To je bilo dne 20. nov. zvečer, po kratkem prepiru vsled močve ljubosumnosti. Družinske založnice pričajo, da sta bili hčeri iz Vovkovega prvega zakona, stari 14 odnosno 13 let, ki sta potem utekli k svojem stricu Klaricu, kateri je obljubil skrbeti za otroke; je brat Vovkove prve žene.

CHIHUAHUA CITY V VILLOVIH ROKAH.

Carranzov uradnik priznava, da je moral genral Trevino zapustiti mesto.

CARRANZOVE ČETE NA BEGU.

Del vojakov generala Trevina prešel v Villov tabor.

Juarez, 28. nov. — Prvikrat, odkar se je začela razširjati govorica o Villovih uspehih pred Chihuahua City, je priznal danes neki tukajšnji zastopnik Carranzove vlade možnost, da je bil general Trevino zaradi pomanjkanja streliva prisiljen, zapustiti mesto.

Ta vladni uradnik je izjavil, da je bila umeknitev, za slučaj, da se sploh gre za tako, "samo začasna in podjeta iz zgolj vojaških ozirov". Kot dokaz za to, da je bival general Trevino še dne 26. nov. v Chihuahua City, je dotični vladni uradnik pokazal dne 27. nov. oddano brzojavko.

Trevinove čete razkropljene.

El Paso, Tex., 28. nov. — Iz verodostojnega, a neimenovanega vira je dospela danes popoldne vest, da se je nahajal general Trevino "v prisilnem položaju, svoje čete razdeliti ter poslati eno skupino južno v Tapaloavo, drugo severno v Saux".

Eden štabnih častnikov generala Gonzaleza je napram tukajšnjim ameriškim vladnim uradnikom to vest potrdil.

Villa je zasedel mesto Chihuahua in Trevino je bil prisiljen, opustiti topove. Mnogi Trevinovi pešaki so prešli v Villov tabor, po istem poročilu.

Parkeljnika.

Chicago, Ill., 27. nov. — Zopet proti volčič v gobeh in na parkljih, in bojazen pred to pogubonosno živinsko kugo je bila izražena v prepovedi vvoza goveje živine, konj in ovac iz držav Kansas, Missouri in Nebraska. Za tukajšnja živinska sejmšča (stock yards) določen vlak z govejo živino je bil ustavljen v Clintonu, Ia., zaradi preiskave.

Dr. C. Dyson, državni živinozdravnik za Illinois, je izdal stroge odredbe. V tukajšnje "stock yards" in na sejmšča v East St. Louis ne pripuščajo nobene živine, ki ni bila poprej strogo preiskana, in celo potem se ne sme takoj oddati v klanke svrhe.

Za živinske semnje v državi Kansas je bila kvarantina odredjena v soboto.

Atlas — zastoj!

Ročni atlas ali barvane zemljevide vseh držav in dežel celega sveta, obsegajoč 40 strani 7x5 palcev velikosti, pošljemo na zahtevo zastoj vsakemu naročniku "Amer. Slovence", če pošlje celotno naročnino dva (\$2) dolarja.

Ta ročni atlas je velezaniniv, zlasti v teh burnih časih. V njem je 32 barvanih zemljevidov, vsa mesta na svetu, katere imajo nad 100.000 prebivalcev. Ter vse države in vse dežele na svetu, velikosti ameriških držav in držav celega sveta, kakor tudi število njih prebivalcev.

Pošljite naročnino (\$2.00) takoj in omenite, da Vam naj pošljemo ročni atlas. Uprava "Amer. Slov."

DENAR V STARO DOMOVINO

pošljemo skozi najzanesljiveše bančne zavode. Tam izplača denar c. kr. pošta.

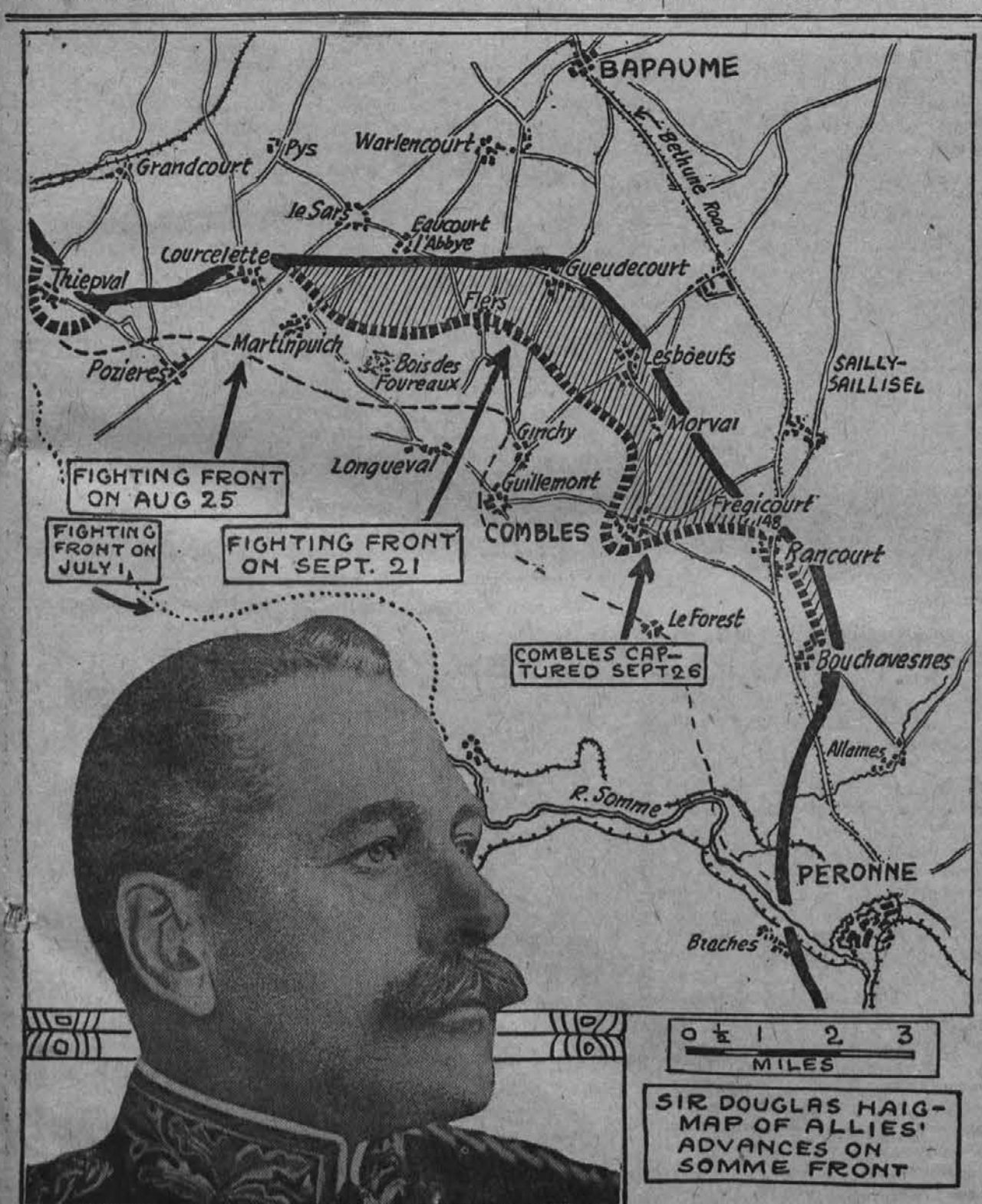
Pošljemo tudi brzojavnim potom kolikor koli kdo želi poslati, od najmanjše (5 kron) vsote do tisočev kron. Brezlično-brzojavne pošiljave dosepejo naravnost v Avstrijo in se izplačajo v 5. do 10. dne. Vse tozadevne izvirne pobotnice bomo prejeli, ko bo pošta zopet poslovala.

Vsaka beseda pri nasloju za brzojav stane 65c, poleg tega se računa tudi za številke, namreč: 200 kron sta dve besedi posebej. Tako stane brzojav, ki bi bil za: Uredništvu Slovence, Ljubljana, Kranjsko, Avstrija, 200 kron, — kar obsega 7 besed po 65c, je \$4.55.

Za tisoče kron stane brzojav istotoliko, kot za samih 5 kron. Poleg spodaj navedenih cen se mora poslati še za brzojav, kolikor pride od besed in števil. Danes pošljemo:

10 K za...\$1.50 100 K za...\$13.00
25 K za...\$3.75 1000 K za...\$129.00
50 K za...\$6.75 5000 K za...\$645.00
Vsako pošiljatev garantiramo.

AMERIKANSKI SLOVENE bančni oddelak, 1006 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

SIR DOUGLAS HAIG - MAP OF ALLIES' ADVANCES ON SOMME FRONT

Photo by American Press Association.
MAPA BOJNEGA TORIŠČA OB REKI SOMME. — ANGLEŠKI VRHOVNI POVELJNIK HAIG.
Osenjeni del mape kaže, dokod so napredovali Angličani in Francozi v nekaj tednih po osvojitvi Comblésa. Sedaj so že nekoliko dalje. Sir Douglas Haig, poveljnik britanskih čet, je največ pripomogel k zavzetju mesta Comblésa.

IZ SLOVENSKEGA NASELJENJA.

Joliet, Ill., 29. nov. — Božič se bliža. Prihodnja nedelja je že prva adventna, o kateri je čitati na 4. str. te številke. V petek prihodnjega tedna bo praznik Brezmadežnega spočetja Marije D.; opozarjamo čitatelje na tozadevni članek istotam in na lepo zgodbo "Maria, Dulcedo Nostra" na 5. strani.

— Slovenske Novice in A. S. Calumetke "Slovenske Novice" z dne 24. nov. pišejo:

Danes, ko izide naš list, praznuje v Jolietu naš bratski list "Amerikanski Slovenec" petindvajsetletnico svojega obstanka. Ni ga slovenskega lista v Ameriki, ki bi bil doživel dosežaj svoj srebri jubilej in kakor se sedaj kaže, ga tudi ne bo dočkal noben drugi, kot prihodnje leto "Glas Naroda". "Slov. Nov." so se premlade, da bi sploh na to količkaj mislile, o drugih listih nam je pa samo toliko znano — da so še daleč od tega. Iz malih začetnih poskusov sedanjega Monsignora, takratnega župnika v Towerju, Rt. Rev. Jos. F. Buha, razvil se je list, kateri je celemu slovenskemu narodu v čast in ponos in katerega najdeš v vsaki pošteni katoliški hiši po celi Ameriki, pa tudi v mnogih hišah v stari domovini. Pod dobrim vodstvom in uзорnim gospodarstvom postal je sedaj, dasi tihja samo dvakrat na teden, prvak slovenskih listov v Ameriki. Mi to izrecno na tem mestu konstatiramo, ker nimamo nikakoršne zavisti v srcu in ker dajemo resnici čast. Tudi naš list je "A. S." brzojavno častil k njegovemu jubileju s srčno željo, da bi praznoval tudi o svojem času zlati jubilej. V duhu bodemo prisotni pri ondotnem slavlju. — Jubilarju pa njegovemu in pravnemu odboru in uredništvu pa ključemo navdušeno: Živeli! — Hvala! In pozdravljeni tudi Vi!

— Poroka. Danes, v sredo 29. nov. dopoldne ob 9 uri sta bila v naši cerkvi poročena g. John Bric in gđna. Mary Pavliš. Tovariši in tovarišica sta bila g. Frank Zupancich in gđna. Anna Muren. Novoporočencema — bilo srečno na mnogo let!

— G. Joseph Stukel, slovenski farmar iz Montane, ki ostane čez zimo v Jolietu pri svojih, je tu kaj dobil polno službo, in sicer v mestnem policijskem departmentu, kjer je služil že prej mnogo let. Sedaj nosi zvezdo tajnega redarja in je v službi vsak dan od polne do polnoči na kolodvoru in drugod.

— Jeklarji veseli. Poročali smo, da je United States Steel Corporation v New Yorku dne 21. nov. naznanila 10 odstotno povišbo v plačah za svoje delavce. Te povišbe bo deležen tudi večji del zaposlenec v jolietških tovarnah omenjene korporacije. Vseh delavcev v teh tovarnah v Jolietu je okoli 6.000. Povišba zadobi veljavno z dnem 15. dec. Več o tem še izporočimo.

— "Auto-banditi" ropali v Rockdalu. Razbojniki v avtomobilu so večer (torok) zarana obiskali bližnji Rockdale, kjer je nad polovico prebivalstva slovenskega, ter so oropali štiri družine in utekli z več nego \$500. Dva izmed banditov sta bila presenečena v domu Johna Knausa, 119 Central avenue, po gospe Knausovi. Utekla sta iz hiše in izginila v zaprtim avtu. Zasedlovana sta bila več milij zapadno od vasi, ali brez uspeha. Sledeči so bili oropani: John Knaus, 119 Central avenue, plen \$120; Karel Jeril, 119 Central avenue, \$40; Steve Lukas, 504 Otis avenue, \$240; Steve Burbach, 407 Meadow avenue, \$105. Ropi so bili izvršeni med 1. in 3. uro zarana. Gospa Knaus, edina oseba, ki je videla bandite, je bila vzbujena malo pred 3. uro. Zagledala je neznanca, sklonjenega čez odprt kovček. In je zakričala. Neznaneč je skočil skozi odprto okno. Bil je okrinkan, pravi ga Knaus. Tekel je proti avtomobilu, ki je stal na cesti. Drugi okrinkanec, ki je stal na obstranskem tlaku, je tudi teklo do avta. Samodre se je premikal, predno sta skočila vanj. Iz tega je bilo sklepiti, da je bil vsaj še en bandit v avtu. Ta je oddrčal proti zapadu. Kriki gospe Knausove so vzbudili njene domače in družino Karla Jeril, ki živi v istem slopju. Jeril je odkril, da mu je bilo \$40 vzetih iz omare. Ropa sta bila naznanjena ponočnemu kapitanu Wm. Connorsu in patrolmanu Antonu Anzelcu. Iskanje roparjev je vzbudilo skoro vse Rockdale. Ostala dva ropa sta bila odkrita in naznanjena. Lukas, ki je izgubil \$240, je imel svoj denar skrit v nogavici. Ta je bila v kovčegu. Šerifov urad do večerj opoldne ni slišal o teh ropih.

— Licenca preklicana. Župan Barber je večerj preklicano licenco salunarja E. M. Bartz, 1213 Jackson st., ker je bil salun odprt čez uro za kvartopirce, katerih je bilo pet prijetih in kaznovanih.

— Neopravičeno dviganje cen živilom. Pod tem naslovom je pred več leti (ne med vojno) mariborska "Stra-

ža" poročala sledeče: "C. kr. namestnika za Štajersko je ukrenila, da se nanašajo vsi slučajji neprimerne zvišanje cen predmetov, ki spadajo k vsakdanjim življenjskim potrebščinam, takoj za kaznovanje vsakega posameznega slučaja pristojnim oblastem (sodnijam, političnim in policijskim oblastvom). Pri tem se računa zlasti tudi na podporo kupujočega občinstva, katero se s tem pozivlje, da naznani vsak posamezni kaznjivi slučaj oblastvom. Na ta edini način se bo morebitno izkoriščanje prebivalstva po posameznikih najuspešneje preprečilo." — Tako skrbijo za kupujoče občinstvo v "trinoški" Avstriji. In pri nas? Ja, prijatelji, mi živimo v svobodni deželi!

— Zopet eden. "Častni" kaznjence T. O'Brien je izginil iz kaznišniške farme v ponedeljek popoldne.

— Št. 604 naj se zgleda pod h. št. 1011 N. Chicago street pri predsedniku družstva sv. Genovefe št. 108 K. S. K. J. za dežnik, dobljen pri srečkanju v soboto zvečer na plesni veselici omenjenega društva.

Houston, Pa., 27. nov. — Cenjeni mi g. urednik: — Minulo je že precej časa, odkar se nisem nič oglašil v našem boriležu za nam drago in sveto stvar, v Amer. Slov. Toda vzrok je le ta, da posebnih novic ni bilo. Radi ga pa prav zvesto prebiramo kot svojega dobrega svetovalca.

Zdaj Vam imam sporočiti, da so tukajšnji socialisti imeli javen shod, med katerimi je bil "ta veliki" socialista E. Kristan glavni govornik. Udeležila se je bila zelo pičila. Seveda se nas je tudi več takih udeležilo iz radovednosti, če se je E. Kristan v Ameriki kaj zredil. — J. Ambrožič, predsednik nadzornega odbora S. N. P. J., otvori shod. Predstavi E. Kristana za govornika. Obenem omeni, da kdor bi imel kritizirati, da je boljše, da greven iz dvorane. Potem smo bili seveda — sssst, ker vedeli smo, kaj bi se z nami zgodilo. — Potem nastopi Kristan. Nepotrebno se mi zdi, veliko pisati o njegovem govoru. Kajti kdor je že kedaj slišal socialistske govore, ta lahko sam sklepa, da so povsod jednaki. Predvsem moram dati čast in hvalo g. Kristanu, da je izvršil "pajacel" za igrati — show. Zakaj zvišal se je, praskal za noge, šepavo hodil semtertja po odru, za lase se cikal, da je s tem napravil pri sodrugih buren aplavz... Kritiziral je sedanjega predsednika Wilsona, pa zopet republikance in sploh vsako vladu. Ah, za socializem nas je prišel učiti! Ali, škoda, ker po volitvi, po toči zvoniti je prepozno. Predno bo pa zopetna volitev bomo pa zopet pozabili, zatore res škoda. S kom bomo pa mi prišli na krmilo, je pa g. Kristan pozabil povedati. Z glasovnicami menda ne, zakaj Kristan menda tudi ni ameriški državljani. Ej bravo, združite se delavci, pošiljajte kvodrečke nam v Chicago in ubogi delavci boste rešeni izpod kapitalističnega jarma! Kristana je strah pred ameriško zastavo, zakaj? Zastava je postava. Zastava pomeni, da moramo biti pokorni in zvesti državljanji, med tem ko socialisti nečesto biti pod nobenim zakonom, ni treba ne vojaka, ne sodnika. Vprašam: kaj bi pa bilo s tistimi roparji, ki večkrat v novicah o njih beremo? Tam so vlak oropali, tam so vdrl v banko in so ustrelili bankirja i. t. d. Ali naj se take ljudi na svobodi pusti? Ali ni boljše, da se jih spravi v kraj, da imajo pošteni ljudje mir pred takimi zverinami? Kaj pravite vi k temu, sociji? — Dalje se vam snili vsak vojak v vojni. Vi pa učite pod rdečo zastavo krvavo revolucijo! Kaj mislite Vi, Kristan, da takrat ne bo kri tekla, kaj? Dalje pravi: Kapitalisti vas izkoriščajo. Da, pogostokrat nas. Največkrat smo pa izkoriščani po krivdi naših delavskih voditeljev, ki imajo toliko vere kot Vi, g. Kristan. Tudi Vi ste delavski prijatelj, pa stavim 5 orehov, da ko bi Vi nenadoma podedovali kakke milijone, kaj pravite, g. Kristan, ali bi bili Vi toliko dobri do slovenskih delavskih trpinov, da bi razdelili med nje tiste milijone? O ne, gotovo ne. Kristan bi se čez noč sprotel v kapitalista, in delavci bi bili pa še nadalje trpini. — Prej se pa shod nikdar ne zaključil, da bi se ne klofnilo po veri Kristan si je natočil kozarec vode. Kvikuju dvigne in pravi: "Če si Bog, pridji, izprizni mi ta kozarec, jaz ga bom pa sam izpriznil", in nato vodo izpije. Ej, g. Kristan, Bog ne plačuje vsako soboto! Vi Kristan ste prava brezverska delavska pijavka. Spominjam se še, kako ste pred nekimi leti žulili kvodrečke od delavcev, Delavec je ostal nadalje trpin in Vi ste pa nesli nekaj stotakov v staro domovino, da ste lepo dobro pili in jeli za delavske kvodrečke. In istotako bo tukaj sedaj. V Cannonsburgu bodo ostali delavci še nadalje trpini, in Vi si boste pa kupili za njih krvavo zaslužene cente nov "gvan".

Srčen pozdrav vsem čitateljem tega lista.

Opazovalec.

La Salle, Ill., 25. nov. — Slavno uredništvo Amer. Slovenca! Prosim, da mi odmerite nekoliko prostora.

Najprvo častim Amer. Slovence k njegovu 25-letnici! Čeprav je že minulo, pa vseno je duh moj pri vas. Naš katoliški list je eden prvih, ki je rojake po širnih Zjed. državah ameriških opominjal vedno skozi vseh 25 let, da ne pozabiti onega, kar nam je vsem vcepila v glavo in srce naša mati Slovenija, namreč sv. katoliško vero. Opominjal je vse za bratsko ljubezen med seboj. Radujemo se vsi naročniki tega lista zato, ker ta list je katoliški list, ki je v rokah dobrih katoliških mož. Le tako naprej, vsi za Boga, vero in katoliški narod! Slovenski rojaki ali rojakinji, ti, če čitaš ta list, priporoči ga tudi drugim; ko ga bode kateri drugi bral, se bo tudi naročil.

Sedaj pa še nekoliko sporočil iz naših naselbine.

Kar se dela tiče, je tako: Premogovi rovi delajo sedaj s polno paro. Kar je pa tovarjen, je pa takole: Cinkovni dobro delata obe; cementovne delajo, ali skebi so zaposleni pri teh delih. Kompanija še neče priznati istega, kar bi imela: 8-urno delo in pripoznanje unije, to kar ubogemu delavcu gre. Želijo vsi to in tudi jaz želim, da bi ja dosegli tisto, kar je potrebno in koristno za delavca. Ali kaj je potreba? Samo vztrajati — in gotovo se doseže pravica, ki jo zahtevate od Co.

Vsaki, kateri je delaven človek, si privoščiti nekoliko počitka in med tem tudi kakšnega razvedrila ali veselja po tednu trdega dela. Posebno lepo smo se vsi imeli v veselju družbi na Martinovo nedeljo tam gori na farmi pri Mr. Matt. Kompu, ko se je krstilo dobro vinsko kapljo ob navzočnosti veliko prijateljev in prijateljic. Naš priljubljeni katoliški mož in njegova soproga sta povabila naše Kat. Dram. in Pevsko Dr. Slovenijo na imenovani dan na svoj dom, kjer smo se skupno veselili v veselju družbi prijateljev. In tudi dosti narodnega petja se je pelo v tem času. In potem smo se proti večeru mirno razšli vsaki na svoj dom. — Veže me dolžnost kot predsednika Slovenije, da se lepo zahvalim v imenu članov in članic za dobro postrežbo in lep sprejem. Bog naj blagoslovi vse vaše delo!

Sedaj pa še nekaj bi rad omenil, g. urednik, če ne bo preveč. (Nak!)

Naše vrlo Katoliško Dramatično in Pevsko Dr. Slovenija se jako lepo pripravlja, da uprizaro igro "V Ljubljano jo dajmo", to pa na 31. decembra ali na starega leta večer tam doli v Kompovi Dvorani na prvi cesti 1026. In se že sedaj vabi cenjeno občinstvo k tej veselji igri. Igra je v dobrih rokah naših članov in članic, ki se prav dobro učijo in pripravljajo, da vam zopet pokažejo, kaj se zamore pričakovati od naše Slovenije. Jaz že sedaj sem, da bojo mojstrsko nastopili in vsak in vsaka ulogo dobro rešili. Ne pozabite tega večera! O pravem času se bo pa že še kaj več o tem poročalo.

Na seji dne 16. nov. so člani in članice pevskega dr. Slovenije sklenili, da se priredi veselica na sv. Stefana dan ali 26. dec. To ve vsaki, da naše pevske dr. Slovenija ni nobeno podporno dr. To društvo je bilo ustanovljeno na podlagi, da se prirejajo igre — in uči slovenska narodna pesem. Zato so pa naši člani omislili veselico, da kar bo čistega prebitka, za tisto si bomo več stvari še pridobili, ki jih nujno potrebujemo. Pa mislim, če se bo dobro veselica obnesla, da tudi na slovenske cerkev ne bomo pozabili, to pa zaradi tega, ki tudi k nji spadamo in bomo. Vljudo ste vabljeni, da nam nekoliko pomorete na omenjeni dan, za kar se vam že sedaj zahvaljujemo vsi pevci. Petja ne bo manjkalo in tudi izvrstna godba je priskrbljena za mlade parčke in druge. Pripravljeno bo vse, kar se pri veselici potrebuje. Samo na plan ta večer!

Zatorej na svidenje na sv. Stefana dan v Kompovi dvorani!

Anton Štrukel,

preds. Pevskega Dr. Slovenija.

Shamokin, Pa., 22. nov. — Amerikanski Slovenec: — Tukaj ti pošljem elega leta naročnino. Kaj posebnega nimam pisati. Zime se nebmamo, samo mraz vsako jutro. Z delom gre sedaj dobro. Delajo po osem ur. Plače so nekoliko boljše. Ali življenje je drago. Stó funtov moke stane sedem dolarjev, in vse druge stvari so drage, da se komaj preživimo. Sedaj končam slabi (Oh!) dopis ter pozdravim vse čitatele in čitateljice po širni Ameriki, in tebi, Am. Sl., pa veliko uspeha. Z Bogom!

Elizabeth Kastelo, naročnica.

SLOVENSKA CERKEV SV. ROKA IN SLOV. NARODNI DOM V LA SALLE, ILL.

Čas je prišel, da se izpregovori resno besedo o slov. cerkvi sv. Roka in o slov. nar. domu v La Salle, Ill.

Navesti je treba dejstva, zakaj da ne delujeta in zakaj da ne moreta delovati ti dve skupščini skupaj.

Veliko se je že kričalo v javnosti, toda pravih in temeljitih dejstev pa ni — smo še videli; — in skoro najmanjšega ne od skupščine "S. N. D." Če se je benilo kdaj pod rebra, da naj po-

vedo stvarno in resno, kam da jadraro s Slov. domom, so prišli z odgovorom vselej po svojem starem patentiranem receptu, kjer so bile opisane same podle osebnosti in podle fraze od pastirja do svega starčka; in še več drugih takih prismođarij je moglo v takozvano širšo slov. javnost.

Namesto da bi debatirali stvarno in resno s temeljitimi dejstvi, sta se pehali semtertja obe skupščini s takimi podlimi frazami, kar je že stara navada med našim narodom v obče po celi Ameriki.

Pa kaj bi opisavali to, saj poznamo svojo navado: pustimo to in preidimo rajši k stvarnemu in resnemu vprašanju.

Zakaj ti dve skupščini ne moreta skupaj delovati? Marsikateremu se to čudno vidi, zato ker obe skupščini sta vendar slovenski! Zato je pa treba pojasniti, ki bo zadosten odgovor gori navedenemu vprašanju.

Slovenski narod je nad vse potrpečljiv in vztrajen, krotak in ponižen, in zraven tudi nadarjen narod, to nam priznajo celo Amerikanci sami, zato pa tudi Slovenci vsepovsod uspevajo, kamorkoli se naselijo. Po prepričanju je splošno katoliško veren narod. Skoro vsak Slovenec je vzgojen in odrejen po katoliških načelih, vsaj še tisti smo, ki smo prišli čez morje v to novo domovino. Kdor trdi, da ni, ta očitno laže, ter zatajeva samega sebe; in ni vreden, da je sin slovenske matere, ampak v resnici je odpadnik, katero ime po vsej pravici zasluži.

Pred par desetletji, ko so Slovenci čele prispeli v to novo domovino v večjih delih, so začeli pogrešati nekaj, kar ljubijo najbolj, namreč slov. katoliško cerkev, ter sploh vse domače sege, katerim so bili navajeni na svoji grudi kot pošteni Slovenci.

In začeli so se zbirati ter ugibati, kako bi začeli graditi in ustanavljati svoje lastne slov. župnije in šole, katoliška društva in zatem jednote i. t. d. In res, vse se jim je posrečilo, kar so želeli. Danes vidimo njih sad, ki je vzrasel iz njihovega poštenega semena. Skoro v vsaki malo večji slov. naselbini najdemo slov. župnijo in cerkev, in v večjih krajih tudi že slov. župnijsko šolo, seveda, kjer jim je to moglo.

Vse to kaže in priča, da je naš narod podjeten in sposoben vse narediti, — samo če mu je dana prilika in prilžnost, si pomaga celo boljše, kakor drugi narodi.

Toda, če bi pa človek mislil, da je to delo lahko izvrševati, bi se seveda daleč motil. Kakor vsaka stvar in življn ima svojega smrtnega sovražnika, tako ga ima tudi to postrvalno delo bogoljubnih ameriških Slovencev.

Prišli so v Ameriko ljudje, ki so bili tam mogoče še pošteni slovenski mladenci in mošje, toda zadela jih je usoda, da so zasli med brezverske slov. odpadnike ter se tako utopili v morju brezkončne razuzdanosti.

Tej tolpi razuzdanece stoji na čelu tukaj v svobodni ameriki neki "E. K.", kateri pa ima za sabo nepretrgano rešto samih nepoštenih del, ki segajo notri v Štajersko, Kranjsko in Primorsko.

Videč, da je s svojim nepoštenim delom pri kraju v domovini, je zasulil pa Ameriko kot pripravo polje za svojo škodljivo ljuliko. In res, ni se motil. Komaj je stopil na ameriški kontinent, že je imel za sabo maso slovenskih izpriencev, ki so ga pričakovali kakor judje svojega mesija.

In tako smo ga imeli srečo slišati tega socialistsčnega misijonarja leta 1912. prvokrat tudi mi Lasalski rojaki, toda njegov govor pa ni bil v bistvu prav nič drugega, kakor dolgo sklobasana klobasa, katere je bila kašipot do samoumorstva. Rekel je: "Kdor si ne zna drugače pomagati, naj vzame samokres; in naj si jamo skuplje in poleg jame ustrelji." Lep nauk od socialistsčnega misijonarja, kaj???

Iz gori navedenih besed, katere je priporočal ta mož, se vidi, da socializem podira civilizacijo in kulturo človečanstva!

Te besede so dejstvo in fakt, katerih se ne da zatajiti in ne zakriti in katereja nam priča, kaj je socializem slovenskih zasleplencev.

Kdor ne razume, kaj je socializem, naj dobro preimisi gori navedene besede, ki so bile izgovorjene in priporočane od "E. K.", in pisec teh vrstic je prepričan, da ga bo razumel!!!

Zdaj pa pustimo to in preidimo k skupščini "Slov. Doma" v La Salle, Ill.

Ni še minilo prav 3 leta, odkar se je rodila v naši naselbini misel, da bi si postavili svoj društveni dom. Da, res lepa ideja je to in iz srca smo jo pozdravljali vsi Slovenci iz tukajšnje naselbine. Podpirali smo to idejo gnotno in duševno vsak po svoji moči, kar smo mogli. In že smo kupili zemljišče na najbolj pripravnem mestu, da si postavimo tam svoj preprotni slov. društveni dom, ki naj bi služil narodu v vseh ozirih.

A kar nancratkar pa pride razočaranje, katerega smo v resnici vsj občudovali.

Na ljudi, ki so ostali zvesti svojim katoliškim načelom, se je začelo kazati s prstom, one, ki so podpirali slov. društveno župnijo in njeno šolo, so imenovali "farške podrepnike", in še z drugimi tacimi priimki se je začelo obda-

jati nas, od nekaterih zmešancev, ki so bili delničarji "S. N. D."

Torej za plačati delnice so bili dobri tudi župljani slov. cerkve; ko so pa odšli, se je pa za njimi kazalo, da so farški podrepniki!!!

Kaka doslednost in dostojanstvo je to???

Imamo slov. moža, ki ima zasluge vsepovsod in to je Mr. Fr. Mišjak. Koliko je ta rojak nakolektal za "Slov. Dom", to ve vsaki! Bilo je nekako okrog \$3,000 (reci: tritisoč dolarjev). In kaj so naredili z njim? Obdali so ga z najgršimi priimki po nedolžnem! S takimi, da če bi jih navedel, bi zapadel kazni, ker bi delal pohujšanje. Človeku je nemogoče popisati, kaj se je še vse dogajalo.

Nazadnje seveda je postala mera polna teh nedostojnosti. Mošje, ki so se odločili za odpor proti temu nasilju, so začeli protestirati, toda protesti so bili zastojni!

Nadalje so tudi vsaki pot, ko so imeli svoje piknike na ime "S. N. D.", povabili kot javnega govornika svojega "misijonarja" iz Chicago, da je tako navduševal delničarje za brezverski socializem in jim seveda obenem tudi diktilar, na kaki podlagi si naj postavijo "S. N. D."

Mošje katoliškega duha, ki so že prej večkrat oporekali temu, so seveda nastopili odločilno. Predstavili so Družbi "S. N. D." skupni predlog, ki se je glasil takole:

Videč, da ne moremo skupaj več korakati, smo pripravljeni in se odločili, pretrgati z Družbo "S. N. D." vsako zvezo. Da se pa ne bode nobenega zapostavljalo, naj bo razsodba takale:

Mi katoličani, ki smo delničarji "S. N. D.", ne moremo delovati z ljudmi, ki so po svojem blaznem prepričanju naši smrtni sovražniki. Zato zahtevamo, da se nam izplačajo vsa naša vplačila, ki smo jih plačali Družbi S. N. D. za delnice, nazaj! V slučaju, da pa omenjena stranka, ki nam nasprotuje, ne bi bila zadovoljna sprejeti podjetje naše, smo pa pripravljeni mi to storiti in Vašo skupščino izplačati ven.

Zdaj naj pa javnost presodi, če ni bil to milostni predlog???

Ali pa mislite, da so bili ti socialistsčni glumači zadovoljni? Ne, niso bili ne! Radi so vidili, da jih mi pustimo, toda Bog pomagaj, jim je bilo za naše novce, ki smo jih zahtevali nazaj!

Videč, da z opomini ne opravijo ničesar, so se poslužili sodnijske pravice,

katera je po kratki debati zagrozila družbi "S. N. D.", da mora takoj izplačati nazaj denar vsem onim, ki ga zahtevajo v gotovem času. — Sprevideli so, da ne opravijo ničesar, so izplačali denar nazaj katoliškim možem.

Od onega časa pa do danes pa ne prestando kričijo po raznih slov. časopisih, koliko da imajo svojih nasprotnikov in s svojimi dolgimi prsti kažejo na nas. — Samo zato, ker smo se jih izognili kot smrtnih sovražnikov katoličanov.

Zato ker smo se pošteni mladenci in mošje rajši oklenili slov. cerkve, kakor pa da bi se dali digtirati in podjarmiti po starem čičaškem patentiranem receptu "E. K.", zato smo danes imenovani od teh zmešancev takozvani nazadnjaki.

Ne hvalimo se, kaj smo, — ampak ponosni pa smo, da je nam ljubi Bog dal vsaj še toliko prave pameti, da smo lojalni svojemu najbolj pametnemu katoliškemu prepričanju na svetu, katerega smo podedovali po svojih poštenih slovenskih očetih in materah, ter hvaležni smo Bogu, da ga znamo tudi čuvati kot drag zaklad!

Gospoda pri "S. N. D." se tudi hvali, da je še nekaj delničarjev, ki tudi cerkev podpirajo. — Res je, da je še ena četvorica radi svoje nezavednosti pri njih, toda ti pa bodejo slepomisli za Vami samo toliko časa, — dokler se ne poučijo, da se polovičariti ne da, ravno tako ne, kakor dvema gospodarjema ne služiti.

Kar se pa tiče Vaših hudobnih zvišaj, da bi ugonobili katoliške mošje in slov. cerkev, kar je pri Vas na vsaki seji pa dnevnem redu, rečemo pa samo to: Katoliška cerkev in sv. vera bosta stali kakor skala do konca dnij; in jih ne bode premagala nobena sila, najmanj pa slovenska, ki je še veliko več kot veliko premajhna! Je niso premagali Alahovi Turki, ne stari Rimljanji! Pa je tudi naši socialistsčni glumači ne bojo! Je vse zastojni!!!

Te vrstice so spisane v obrambo slov. cerkve sv. Roka, in pa v zadostno pojasnilo slovenski javnosti, zakaj da ne more katoliška skupščina Slov. cerkve delati za "S. N. D.", ki v resnici ne bo slovenski, ampak "Dom" socialistsčnih glumačev.

La Salle, Ill., dne 26. nov. 1916.

Član slov. župnije sv. Roka v La Salle, Ill.

Ustavite vaš KAŠELJ

predno se dobro popirne vašega ustroja. Zmanjšajte napade ter utešite razdraženje z rabo

SEVERA'S Balsam for Lungs

(Severovega Balzama za Pljuča). Kmalu bote priznali vrednost tega zdravila pri zdravljenju kašlja, prehlada, hripavosti, krčevite davice, vnetja sapnika, in bolnega grla.

Cena 25 in 50 centov.

Ako dvomite naše besede, čitate sledečo pismo, katero smo pred kratkim prejeli in katerega pošilja kar mi trdimo: "Hoden vanu naznaniti, da je Severov Balsam za Pljuča zelo uspešno učinkoval. Takoj po prvem popitju so se moji otroci boljše počutili. Pomagalo jim je odpraviti kašelji in preprečilo je tudi nadaljše napade. Rahili smo ga tudi v slučaju oslovskega kašlja pred dvema leti ter je tudi pomagal." J. Kowalski, Cutchogue, N. Y.

Kadar potrebujete zdravila, vprašajte za Severova v lekarni. Glejte da dobite tista po katerih povprašujete. Zavrnite nadomestitve. Ako jih ne morete dobiti v lekarni, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Iz malega raste veliko!

Resničnost tega pregovora je neovrgljiva. Ako želite imeti kaj za starost, začnite hraniti v mladosti. Mi plačamo po

3%—tri od sto—3%

na prihranke. Z vlaganjem lahko takoj začnete in to ali osebno ali pa pismeno. Vse uloge pri nas so absolutno varne. Naša banka je pod nadzorstvom zvezne vlade.

Mi imamo slovenske uradnike.

The Joliet National Bank

JOLIET, ILLINOIS

Kapital in rezervni sklad \$400,000.00.

ROBT. T. KELLY, preds. CHAS. C. PEARCE, kassir

Naša župnijska šola.

Ponatisk iz "Spominske knjige" župnije
Sv. Jožefa v Jolietu, Ill.

Naša župnijska šola sv. Jožefa je bila ustanovljena leta 1895. Skoraj nemogoče bi bilo popisati vse težave in skrbi, katere je imel naš dobri župnik pri zidanju šole in pa tudi pri preskrbovanju reči, katere so potrebne za šolsko sobo. Da, bilo je res težavno in včasih tudi smešno, posebno, ko smo imeli učence in učenke v šoli takoj, ko je bila dokončana, še predno je bila šola poskušena, predno smo dobili kakšno šolsko klop ali tablo. Tako željne so bile te male ovčice krščanskega pouka, da so bili zadovoljni kar po tleh sedeti, samo da so smeli z nami ostati. Bilo jih je 96, 56 dečkov in 40 deklic. Ti so bili razdeljeni in v oskrb in poduk izročeni dvema šolskima sestrami. Višji oddelke je bil izročeni sestrini M. Ferdinandini, nižji pa sestri M. Emerenciji. Zadnja omenjena sestra je rodoljubna Poljakinja, vendar pa se je naučila precej slovenščine v teku treh let, katere je preživela v naši sredi.

Tako torej smo pričeli s poukom. V par tednih smo tudi dobili klopi in druge najbolj potrebne reči. Šola se je tedaj začela v spodnjih dveh sobah lesene šole; gornjega nadstropja seveda še takrat ni bilo. Ravno je začela napredovati vesela družba, kar pa poseže vmes nalezljiva bolezen, vratnica. Vseled tega je bila šola zaprta za dva meseca. Ko se je šola zopet odprla, se je takoj pričelo pripravljanje za prvo šolsko igro, katere se je igrala po novem letu, o priliki nove maše č. g. A. Šavsa. Omenjeni gospod je takoj potem prevzel neko poljsko župnijo. Ob koncu prvega šolskega leta smo imeli devet slovenskih obhajencev, sedem dečkov in dve deklici.

Ravno isto dve sestrini sta učili tri leta. Toda število učencev je raslo. Drugo leto se je število pomnožilo za 38, torej vseh skupaj 134.

Ob koncu drugega šolskega leta, to je leta 1897, smo imeli zopet drugo veselo slovesnost. Častiti gospod J. Plevnik je daroval novo mašo dne 20. junija. Takoj nato jim je izročil č. g. Šusteršič svoje delo in skrb za župnijo. Sam pa se je podal v staro domovino na obisk za nekaj mesecev. Tretje šolsko leto se je torej pričelo pod vodstvom č. g. J. Plevnika in tudi uspešno nadaljevalo. Meseca oktobra pa so pričeli cerkveni fair, kateri se je tudi prav izvrstno obnesel. Takoj nato se je vrnil č. g. F. S. Šusteršič in prevzel svojo službo.

Omeniti moramo tudi koliko otrok je bilo sprejetih to leto, namreč 18 več kakor prejšnje leto. Zda sta imeli obe sestrini več kakor dovolj dela z njimi. Posebno sestra Emerencija, katere jih je imela v oskrbi lepo število 98. Vrh tega je bilo treba skrbeti, da je bila šola snazna; seveda je bilo tudi v cerkvi nekaj dela. Do tedaj še č. sestrini niste imeli stanovanja pri šoli; zato je moral hoditi iz samostana. V poletnem času je bila sestrina jedilnica mala hišica, katero je ranjki gospod dal sezidati, v mrzlem vremenu pa je bilo treba izprazniti eno šolsko sobo v ta namen.

Četrto šolsko leto pa se je pričelo z lepim napredkom; postavljeno je bilo namreč novo župnišče in sestre so se tedaj preselile v staro župnišče na Scott St. Šoli so prideli novo nadstropje. Število otrok pa se je zopet zvišalo za 34. Zatorej je bilo treba odpreti novo šolsko sobo. Sestra M. Emerencija je bila tedaj poslana v poljsko šolo. Sestra M. Petronilla, Slovakinja, in sestra M. Valentina, Čehinja, sta prišli k nam. Obe sestrini se so naučili slovenščine, tako da ni bilo treba slovenski sestrini v njihove sobe hoditi. Šolska igra je bila prirejena za god č. g. župnika meseca januarja, namesto ob koncu leta. Od tedaj naprej je bila šolska veselica navadno samo meseca januarja. Omenjene tri sestre so uspešno delovale skupaj dve leti.

Peto leto se je število otrok pomnožilo za 13, več jih niso mogli vzeti zaradi pomanjkanja prostora. Od začetka pa do septembra leta 1900 je bila prednica sestra M. Ferdinandina.

Šesto šolsko leto pa je zopet prineslo spremembe. Sestra M. Avrelia nam je bila poslana za prednico in sestra M. Petronilla poklicana drugam. Otroci se je to leto vpisalo 206.

Leto pozneje je prišla zopet nova prednica z imenom sestra M. Linus. To leto je bilo treba zopet odpreti novo šolsko sobo. Sestra M. Petronilla je prišla zopet nazaj. Otroci za to leto je bilo 255.

Osmo šolsko leto se jih je zopet vpisalo 277. Vseled tega je bilo odločenih sto otrok za prvi razred. Sestra M. Valentine je imela srečo, da je živela z njimi celo leto.

Deveto leto nas je morala sestra M. Petronilla zopet zapustiti. Prišla pa je sestra M. Prisca in prevzela je prvi razred. Za ta razred je bilo zopet sto otrok. Število otrok za to leto je bilo 204.

Leto pozneje pa je bil odločen ta razred sestri M. Cassiani. Število otrok je pressegalo število prejšnjih let; bilo jih je 121. Sestra M. Linus, ki je bila prednica štiri leta, je bila prestavljena. Skupno število otrok 218.

Enajsto šolsko leto pa nam je prineslo s svojimi spremembami precej elajšave. Kakor znano, je bila dokončana to leto naša nova cerkev. Tedaj je bil sprednji del stare cerkve nekoliko predelani in razdeljen v dve sobi. V kratkem času sta bili odprti dve novi šolski sobi. Novi sestrini sta bili sestra M. Constance, prednica, in sestra M. Priscilla. Naš ljubi prvi razred je imel tedaj samo 62 ugov. Skupno število otrok je bilo 357.

Leto pozneje je prišla k nam zopet nova prednica, sestra M. John. Ostala je z nami šest let. In štiri druge nove sestre so nam bile poslane: Sestra M. Dolorosa, sestra M. Agatha, sestra M. Mavra in sestra M. Petronilla, in ta že tretjič. Število otrok 378.

Leto pozneje, to je l. 1907, so prišle tri nove sestre: sestra M. Norberta, sestra M. Perpetua in sestra M. Secunda. Število otrok za isto leto je bilo 380. Leta 1908 je bila samo ena sestra prestavljena, namreč sestra M. Petronilla; na njeno mesto je prišla sestra M. Aniceta. Število otrok za to leto je bilo 401.

Leta 1909 meseca septembra je bilo za prvi razred odločenih 108 otrok, za druge po 93. V teku dveh tednov se je pokazalo, da sestrami v prvem in drugem razredu ne bo moglo shajati s tolikim številom otrok. Tretji teden pa sestra M. Perpetua, učiteljica prvega razreda, resno zboli. Prepeljali so jo v samostan. Sploh se je sodelo, da se ji bliža smrt. Posebno trdna se ob začetku šole ni bila, ker je imela v oskrbi 104 otroke prejšnje leto. Na njeno mesto je prišla sestra M. Flora. Pri tem je ostalo kake štiri tedne. Med tem časom se je bolni sestrini zdravje zboljšalo, tako da je zamogla zopet priti v šolo zadnji teden oktobra. Toda namesto 108 otrok jih je našla le 77; bila je namreč takrat ena soba prazna v stari cerkvi. Ta soba je bila porabljena in odprta je bila nova soba. Število otrok se je vseled tega zmanjšalo v štirih spodnjih sobah. V višjih razredih pa so ostale sobe natičeno polne. Posebno težko delo pa je imela sestra M. Norberta, katere je učila tri razrede, namreč: šesti, sedmi in osmi razred. Kljub vsem težavam smo imeli to leto 11 graduantov, 5 dečkov in 6 deklic. Bili so to prvi otroci, ki so pri nas dovršili osmi razred. To je zadnje šolsko leto pod vodstvom našega pokojnega gospoda župnika Šusteršiča. Kdo bi mogel povedati, kako vesel je bil svojih prvih graduantov in kako ponosen je bil na nje. Pri razdelitvi diplom ob sklepu šole je lahko opazil skoraj vsakdo, da je bila primešana bitka žalost prijubljene ovčice. Ker je nameraval v kratkem zapustiti, te, njim toliko priljubljene ovčice. Drugi dan ga gredo omenjeni zavistenci, prosit, da bi se dal z njimi slikati. Gospod pa jim ni odgovoril: "Otroci moji, ne grem, ker se preselijo počutim in tudi preslabo zgledam. Ako pa želite moje slike, vam jih bom dal nekaj, kar jih imam še od zadnjic. Molite za me, da pridem zopet kmalu nazaj."

Skupno število otrok za l. 1909 je 480. Omenjeno bodi tudi, da je pokojni gospod Šusteršič zboljšal sestrino hišo ravno eno leto pred svojim odhodom. Tri leta poprej se morali dve sestrini hoditi v samostan.

Meseca septembra 1910 smo pa pričeli šolo zopet z novimi močmi. Župnika je nadomestoval častiti g. Kraschowitz. Dobili smo tri nove sestre, sestro M. Evgenijo, sestro M. Walburga, katere je prišla namesto sestre M. Norberta in sestro M. Gregory. Število otrok za isto leto je bilo 448.

Meseca julija 1911 sta nas zapustila oba tedanja č. gg.: A. Kraschowitz in J. Stukel. Dobili pa smo nova dva gospoda: Rev. John Kranjca in Joseph Pollaka. Premeščene ste bili zopet sestra M. Walburga in sestra M. Gregory. Na mesto prve je prišla sestra M. Cephas, na mesto druge pa sestra M. Hilaria. Število otrok 446.

Leta 1912 je bila izbrana za prednico sestra M. Evgenija. Prišle ste še dve novi sestrini, M. Maurilla in M. Olga. Ko se je šola pričela, bilo je samo sedem sob, otrok pa je bilo za prvi razred okoli 130, za drugi pa 97. Uboge male stvarce so morale skoraj vse po dve skupaj sedeti in precejšnje število se celo po tleh. To pa je našega g. gospoda Kranjca grozno bolelo, ker ni vedel, kam bi se obrnil za pomoč. Sam je rekel, da se je bal pogledati v sobo, ker ga je preveč srce bolelo ob pogledu na te trpeče nedolžne otroke in še sestre z njimi. Ubogi gospod ni mogel ne spati ne jesti, dokler se ni stvar obrnila na bolje. Par tednov je poskušal vse mogoče, kaj bi se storilo v stari cerkvi. Kmalu pa je sprevredel, da se tu ne bo veliko opravilo. Našel je več starih klopi in dal prinesiti v glavno zakristijo. Tjakaj jih je vzela ena sestra, kakor koli jih je mogla spraviti noter. Zakristija je služila tri tedne za šolo petdesetim otrokom. V tem času pa je č. g. župnik dobil v najem sobo v Zel-

kovi hiši na Scott csti, kamor se je nato preselil omenjeni razred. Tam smo imeli šolo skoraj dve leti. Skupno število otrok za isto leto 501.

Leto pozneje ni bila zadrega nič manjša, ker se je število otrok pomnožilo za 72. Zda ni bilo mogoče drugega, kakor poslati dva razreda v dvorano stare cerkve, kar se je tudi zgodilo. Sestri M. Agatha in M. Secunda ste bili tako srečni, da sta živeli skupaj celo leto. Njune razrede je ločil le navaden beli zastor. Tako je bila odprta deveta soba. Skupno število otrok za l. 1913 je 573. Gospod župnik je sklical farno sejo, kjer je razložil nujno potrebo nove šole. Cela župnika mu je pritrčila. Priprava za zidanje nove šole se je takoj začela. Vseled tega je bila sestrina hiša prodana in prepeljana. Gradba nove šole je napredovala tako, da se je koncem maja že preselil razred iz Zelkove hiše v novo poslopje. Drugi razredi pa so končali šolo v starih prostorih. Ob koncu leta smo imeli drugi graduante osmega razreda. Bilo jih je spet enajst, sedem dečkov in štiri deklice.

Leta 1914 smo pa vsi nekako težko in z veseljem pričakovali prvega šolskega dne, ker smo bili prepričani, da bo napredek v naši šoli večji, kakor kedaj poprej. Vsaj prostora in svežega zraka nam gotovo ne bo manjkalo, kar smo posebno pogrešali vsi, izven tistih, ki so bili v leseni šoli. Res, nič se nismo zmotili. Svežega zraka in prostora nam ni manjkalo. Pač pa so po nekaterih sobah trpeli pomanjkanje sedežev. Imeli smo jih samo iz devetih sob, otrok pa je bilo zadosti za dvanajst sob. S tem letom se je pričel v naši šoli trgovski tečaj. V začetku leta se je vpisalo samo devet dijakov. Ista sestra, ki je učila v trgovskem tečaju, je imela tudi 8 učencev v osmem razredu. Prva učiteljica trgovskega razreda je bila sestra M. Gervasia. Leta 1915 je sestra M. Celestia prevzela ta razred in je koncem leta imela šest graduantov. Njihova imena so: Messrs: Anthony Stefanich in Francis Butala; Misses Josephine Setina, Anna Legan, Mary Stonich in Amalia Klepec. Veliko koristnega se so naučili, zato z veseljem in lahkim srcem gledajo v bodočnost. Kdor ne verjame, naj jih pa pogleda na slike.

VZGOJA IN POUK V FARNI ŠOLI SV. JOŽEFA.

Večkrat se vpraša, čemu vzdržujejo katoličani svoje šole s tolikimi stroški, ko imamo državne šole. Razlika med šolo in šolo je velika. Javne šole uče, kakor znano, samo svetno vedo; v katoliški šoli pa se otroci poleg učenja svetne vede tudi vzgajajo. "Kaj pomaga človeku, če ves svet pridobi, na svoji duši pa škoda trpi." Ne daleč od tukaj je zavod z 1800 prebivalci. Okrog njega so trdni zidovi, po njih pa se sprehajajo možje v višnjevi oblekah. Koliko teh ljudi si je tudi znalo pridobiti bogastva; pri vsem tem pa so imeli smolo, da so drugi znašli njihovo metodo. Človek se mora naučiti v zgodnji mladosti pravega vedenja in spoštovanja do svojega bližnjega. Človek mora biti pošten do samega sebe, in to tudi v svojih mislih. Kar je človek sam, to kaže v vedenju do drugega. Vedenje eden do drugega pa dela človeški družbi veselje ali žalost, jezo in preprič ali prijateljstvo. Vse je ležeče na vzgoji otrok. Kdor pa hoče izpolnjevati dolžnosti do samega sebe in do bližnjega, mora se najprej naučiti izpolnjevati dolžnosti do svojega Stvarnika. Čim boljše kdo te izpolnjuje, toliko boljše izpolnjuje druge; čim bolj kdo ljubi Boga, tem bolj bo goreč za blago svojega bližnjega. Kdor je zvest Bogu, sebi in bližnjemu, bo zvest tudi svojememu narodu in svoji domovini. Na ta način vzgojiti otroke, je namen katoliške šole.

Vsako do pripoznal, da je vojvaška šola težka in natančna. Kaj je pri njih prvo pravilo. Ubojilnost in red. Brez te ni nikjer nikake šole. Takoj ko vstopijo v našo šolo, vidiš tablico s tem napisom: Postave za učence farne šole svetega Jožefa. Te postave so podlaga red. Urejene so jako modro in zaslužijo vse spoštovanje še tudi zato, ker jih je napravil prezaslužni Rev. F. S. Šusteršič. Glase se:

1. Vsak učenec je dolžan biti vsako jutro najmanj 15 minut pred sv. mašo v svoji šolski sobi, popoludne pa, kadar zažvoni šolski zvonec.
2. Kdor pride prej v šolo, naj se vsede na svoj prostor in pridno uči. Kričati in po sobi skakati je prepovedano.
3. Rednost in točnost v obiskovanju šole se strogo zahteva. Če hočejo stariši iz važnega vzroka otroka obdržati doma, mora učenec dan poprej prositi dovoljenja od sestre-učiteljice.
4. Učenci, ki so vsled bolezni ali drugega važnega vzroka ostali iz šole, se morajo ob vrnitvi v šolo opravičiti pri sestrini-učiteljici.
5. Brez važnega vzroka ni nobenemu učencu dovoljeno ostati iz šole.
6. Kdor brez vednosti starišev in šolskih sester iz šole izostaja, se mora zglašiti pri č. g. župniku in more le z župnikovim dovoljenjem biti sprejet nazaj v šolo.
7. V šolo ali iz šole morajo učenci hoditi mignu in spodobno; vse srove vedenje in nesporodno govorjenje je strogo prepovedano.
8. Če kdo izmed učencev kaj hudobnega ali nespodobnega govori ali stori, je dolžnost onih, ki za to vedo, naznaniti pred poukom sestrini-učiteljici.
9. Vsak učenec je dolžan dobro pripraviti svojo nalogo za prihodnji dan.
10. Vsak učenec bodi snažno oblečen in imej svoje knjige v redu.
11. Učenci, ki opoldne ne gredo domov na kosilo, ne smejo hoditi takrat v mesto, ako nimajo posebnega dovoljenja.
12. Kdor v šolskem poslopu kako stvar poškoduje, mora storjeno škodo popraviti.
13. Posojevanje ali menjavanje knjig in drugih šolskih potrebščin ni dovoljeno učencem.
14. Ob nedeljah in zapovedanih praznikih je vsak učenec dolžan ob določenem času biti pri sv. maši in ob nedeljah popoludne pri krščanskem nauku.
15. Stariši ali varuhi otrok so vlnudno naprošeni, da podpirajo veljavo sester-učiteljic, pregledajo šolska naznanila svojih otrok in odrahtajo za nje mesečno šolnino.

Sv. maša za otroke je ob delavnikih v zimskem času ob osmih, ob majnika naprej o pol osmih. Po sveti maši se prične šola, ki traja s kratkim odmorom do 11:30. Popoludne se prične ob eni in traja do 3:30. Ob nedeljah je šolska maša ob devetih, krščanski nauk ob dveh in litanije ter blagoslov ob pol treh. Kdor more, temu se svetuje vsakdanje sv. obhajilo. Vsa šola prejme svete zakramente enkrat na mesec in sicer po temle redu: Sob. št. 12, 11 in 4 prvo nedeljo v mesecu, 10, 9 in dečki št. 3 drugo nedeljo, 8, 7 in deklice št. 3 tretjo nedeljo, 6, 5 in 2 četrto nedeljo v mesecu. Ob določenih časih prejme sv. zakramente vsa šola.

Začetkom vsacega meseca prejmejo učenci naznanila, katere kažejo, kako so otroci napredovali v znanosti, obnašanju, pri odraščanju tudi v krščanskem nauku in zamude šolskih dni ter nedeljske službe Božje. Ta spricevala stariši pregledajo, podpišejo in vrnejo s šolnino vred.

Najvažnejši predmet, kateri se poučuje v naši šoli, je brez dvoma krščanski nauk. Takoj, ko otrok vstopi v prvi razred, se začne učiti navadne molitve, iz zgodb pa stvarjenje sveta, greh in kazen za greh prvih starišev. Uče se tudi razločevati med dobrim in slabim, kaj je greh in kaj ni, ko znajo ves nauk o sveti Trojici, ko vedo, kaj nas čaka po smrti. Ko se dobro nauče spovednih molitvic in razločujejo sv. hostijo od navadnega kruha, gredo že prvič k spovedi in sv. obhajilu. Drugo leto se vse še enkrat ponovi, kar so se prejšnje leto naučili. Zraven tega pa se nekoliko natančneje razloži in dostavi. Otroci v prvem razredu znajo že skoro vsi deset Božjih in pet cerkvenih zapovedi. Potem se uče več vsako leto. Kdor bi toraj mislil, da je dovolj, če bi otroka poslal v šolo pozneje, ko se že drugod "malo privadi" (takega obnašanja namreč, kakoršnega se nikoli več ne odvadi), bi bil podoben onemu, ki bi hotel dejati streho na hišo brez podstave. Kdor pa bi otroke prezgodnjno vzel iz katoliške šole, bi bil pa podoben onemu, ki sežida hišo brez strehe. Razlika je le ta, da vihar skušnjav nikoli ne preneha. Ko skončujejo drugi razred, to je v četrto sobi, dobe že Rev. Šusteršičev katekizem, kateri je potrjen kot učna knjiga za slovenske šole v čikaški nadškofiji po Most Rev. George W. Mundelein, D. D., nadškofu našem. Poleg tega pa dobe tudi zgodbe sv. pisma, katere je spisal Rev. Ivan Skuhala. Katekizem pridrže ves čas, zgodbe pa do petega razreda. V petem razredu, to je, v številki 9, se rabijo "velike" zgodbe. Krščanski nauk se jim vedno da naučiti za prihodnjo uro. Drugo uro se izpraša, kar so se imeli naučiti, prebere in razloži in da zopet nekaj naprej za učiti po otrokovi zmognosti. Ob nedeljah popoludne se ponavlja katekizem po vrsti za vse razrede. Vsem otrokom se razloži tudi pomen praznikov, kadar se približujejo. Da gredo otroci tudi pozneje lahko k spovedi, če pridejo kam drugam, kjer ni slovenskega duhovnika, zato se uče v višjih razredih tudi, kako se angleško spoved opraviti. Ravno tako se jim povedo tudi imena praznikov in najnavadnejših izrazov poleg slovenskega, tudi v angleščini. V trgovskem tečaju se obravnava krščanski nauk po višješolskem načinu.

Ume se, da gredo lahko k spovedi in sv. obhajilu, kadar hočejo. Ni pa dovoljeno nikomur iti k prvi spovedi, ne da bi se dal izprašati g. katehetu. K slovesnemu sv. obhajilu smejo iti le tisti, katerim dovolj g. župnik.

Takoj za veroukom pride slovenščina. Te se otroci začno učiti takoj, ko vstopijo v šolo. V prvih dveh razredih, to je, številkah 1-4, rabijo abecednik, kakoršnega smo nekoč rabili v slovenski domovini. V številki 4 skončajo abecednik in začno prvo berilo, tudi onega, ki je dobrih starišem dobro poznan. Drugo berilo se prične v petem razredu, to je, številki 9. Tretje berilo pa se začne v sobi številki 11. Poučuje se slovenščina ravno tako in iz ravno istih knjig, kakor smo jih nekoč po "čekrih" nosili. Č. sestra Ferdinandina je bila učiteljica slovenščine zadnji dve leti za sobe, kjer ni bilo slovenske sestre. V teh sobah je tudi pripravljala otroke v krščanskem nauku za g. kateheta. Letos pa je prevzela zopet svoj razred in na njeno mesto je prišla č. sestra M. Perpetua. Slovensko petje, cerkveno in svetno, uče slovenske sestre, kakor tudi cerkveni organist.

Preidimo sedaj k drugim predmetom, katere se uče otroci v naši farni šoli

sv. Jožefa pod vodstvom č. sester iz reda sv. Franciška pod zaščito Brezma-dežne. Knjige so predpisane od nadškofije in se rabijo po vseh šolah v nadškofiji. Vsi naslednji predmeti se poučujejo v angleščini. Otrocički začno z "The Child's Self-Help in Word Building" in "First Lessons in Reading". Pri tem rabijo posebne karte s slikami. Nato sledi različna berila. V VII. in VIII. razredu imajo prosto izbiro literarnih del. Otrocičkom se najprej pokaže, kako se črka zapiše, kako se črke skupaj izgovarjajo in pravilno pišejo. To se nadaljuje polagoma v vseh razredih. Ko se nauče pisati črke, se vadijo v Palmerjevi metodi ali ročnem gibanju toliko časa, da dobe diplomu. Zgodi se da stariši pravijo: "Moj otrok ne napreduje v pisanju; letos grše piše, kakor lani." To pride pa od tega, ker otrok najprej uri svoje prste v pisanju posameznih črk. To je seveda počasna pisava. Če hoče biti sposoben hitreje pisati, mora vaditi roko. Prehod iz prve vaje v drugo upli-va, da otrok nekoliko slabše piše ob pričetku nove vaje.

V računstvu se najprej uče pisati številke, šestevanje, odštevanje, množenje in deljenje v prvih štirih razredih, dokler se ne izpopolni v osmem razredu. Angleščina se poučuje od prvega do osmega razreda. V petem razredu dobe slovnice.

Zemljepis se prične v tretjem razredu in nadaljuje do osmega.

Zgodovino Združenih Držav se prično ustmeno učiti v drugem tečaju četrtega razreda. V petem razredu dobe učne knjige.

V višjih razredih se razlaga tudi važnost katoliške književnosti. Uče se tudi spoznavati dobre, katoliške pisatelje. V knjižnici imajo izbrane knjige, katerih se poslužujejo z veseljem.

Angleško petje se poučuje po vseh razredih po "New Educational Music Course". Poučuje se tudi risanje po "The Frang System of Drawing".

Dvakrat na teden se poučuje tudi igranje na piano in orglje za tiste, ki se zato zglašijo.

Lahko pa se izuči za takojšnjo službo v trgovskem tečaju, kdor je dovršil osem razredov v naši šoli. V trgovskem tečaju, trajajočem dve leti, se poučujejo naslednji predmeti:

Trgovsko računstvo (commercial arithmetic), trgovsko pravopisje (business spelling), knjigovodstvo (book-keeping), stenografija (shorthand), trgovska angleščina (business english), trgovsko pravo (commercial law) in strojepis (typewriting).

Da tudi šolski otroci lahko veliko store za cerkev, pokaže sledeča svota, katero so darovali:

Za cerkveno okno	\$ 300.00
Nabrali za cerkvene "Fair-e"	1,000.00
Čisti dobiček veselice	864.70
Za sveže cvetice pri Božjem grobu	442.47
Skupaj	\$2,607.17

PROTIN (REVMATIZEM)

Domače zdravilo ponuja mož, ki je bil ozdravljen.

Spomladi l. 1893 sem bil napaden od živčnega in vnetega protina ali revmatizma. Trpel sem tri leta. Dopovem lahko onim, ki so isto skušali. Skušal sem zdravilo za zdravilom, zdravnika za zdravnikom, a sem dobil le začasno polajšanje. Konečno sem našel zdravilo, ki mi je pomagalo popolnoma in odstranilo bolečine. Dal sem že to zdravilo mnogim prizadetim, ki niso mogli s postelje radi trganja in ozdravljenje je sledilo v vsakem slučaju.

Priporočam vsakemu trpinu od revmatizma to vrednostno lečilo. Ne pošljite centa, le svoj naslov mi naznani- te, pošljem je zastoni. Ko ste ga rabili in ste prepričani, da vam je pomagalo, mi boste poslali en dolar. Jaz nočem denarja, če niste popolnoma zadovoljni ga poslati. Ali ni tako prav? Zakaj trpeti, če dobite zdravilo za- stonj? Ne odlašajte! Pišite danes! Mark H. Jackson, No. 521 C, Gurney Bldg., Syracuse, N. Y.

Mr. Jackson je odgovoren za resničnost gorenje izjave.—Pub.

JOSEPH ZUPANCIC

Stara slovenska gostilna
1121 E. S. Grand Ave., Springfield, Ill.
Bell Phone 7899.

Točim fino Anheuser & Busch St. Louis pivo, domače vino in žganje ter dišeče smodke. Vsi rojaki dobrodošli!

A. Nemanich, St.

Chicago Phone 2575

A. Nemanich, Jr.

A. Nemanich & Son

Real Estate Insurance Loans Renting
V lastnem domu 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Sprejemamo vloge in jih obrestujemo po

3%

in jamčimo absolutno varnost.

Kupujemo in prodajamo zemljišča v mestu in na deželi.

Zavarujemo hiše in pohištva proti ognju, nevihti (tornado) ali drugi poškodbi.

Kupujemo in prodajamo, ali posojujemo denar na Steel Stocks.

Pošiljamo denar na vse kraje sveta po dnevnem kurzu.

Posojujemo denar na zemljišča in hiše.

Izvršujemo terjatve in poslujemo kot administratorji, varuhi, konzervatorji ter v vseh enakih zadevah.

430 Veliki Slovensko-Angleški Tolmač

prirejen za slovenski narod na podlagi drugih mojih slovensko-angleških knjig za priučenje ANGLEŠČINE BREZ UČITELJA. Vsebinske knjige je: Slov.-Angl. Slovnica, Vsakdanji razgovori, Angleška pisava, Spisovanje pisem, Kako se postane državljan poleg največjega Slov.-Angl. in Angl.-Slov. Slovarja.

Mnogobrojna pohvalna pisma od rojakov širom Amerike dokazujejo, da je to edina knjiga brez katere ne bi smel biti nobeden naseljenec. Cena knjige v platnu trdo vezane je \$2.00, ter se dobi pri:

V. J. KUBELKA, 533 W. 145 St., New York, N. Y.

John Grahek

...Gostilničar...

Točim vedno sveže pivo, fino kalfornijsko vino, dobro žganje in trdim najboljše smodke.

Prodajam tudi trdi in mehki premog.

TELEFON 7612.

1012 N. Broadway JOLIET, ILL.

Slovenec in Hrvat

naznanjujemo, da izdelujemo in prodajamo fine cigare:

Lutra 10c

Minikin 5c Mike's Best 5c

Michael Kochevar,

Chicago Phone 1689-L
Northwestern Phone 809
1208 N. Scott St. JOLIET, ILL.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkrp. l. 1899.

v lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:

Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol leta.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četrt leta.....\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljke naj se pošiljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEK
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznani POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglaševanje pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

3. dec. Nedelja Francišek, Xav.
4. " Ponedeljek Barbara, d. muč.
5. " Torek Saba, opat.
6. " Sreda Miklavž, škof.
7. " Četrtek Ambrozij, škof.
8. " Petek Preč. Poč. M. D.
9. " Sobota Šir, šk.; Valerija.

I. ADVENTNA NEDELJA.

Naredimo človeka po svoji podobi.

Nastopili smo adventni čas, čas pričakovanja našega Odrašenika. Sveta cerkev nam nudi štiri nedelje, da se pripravimo na prihod Odrašenikov. Te štiri nedelje nam predstavljajo štiri tisoč let, ko so čakali ljudje v stari zavezi Odrašenika. Predno je prišel Odrašenik, je poteklo 4.000 let od tedaj, ko je rekla Presv. Trojica: Naredimo človeka po svoji podobi, in človek je bil vstvarjen po podobi Božji. Da pa razumemo, kako je mogoče, da je človek grešil, ogledimo si nekoliko natančneje, kako je bil človek vstvarjen po Božji podobi in kake lastnosti je imel.

Kako je duša podobna Bogu? Ker je duh, kateri ne bo nikoli umrl, ker ima razum in prosto voljo. Slika kake stvari je lahko vedno še lepa slika, četudi ni narejena iz iste snovi in četudi ni iste velikosti. Imamo lahko dobro sliko kakega mesta, četudi je slika veliko manjša, kakor mesto samo in je le kos papirja in barve. Vsaka slika pa mora imeti nekaj podobnega s stvarjo, katero predstavlja. Človek je podoba Božja. Bog je neskončno popolni duh. Naša duša je tudi duh, četudi nepopolni, vstvarjen duh je, vendar pa je duh. Tukaj je prva podobnost. Bog je vseveden. Bog je duh, ki ve vse preteklo, sedanje in prihodnje, vse vse, kar je mogoče in nemogoče, ve vse v enem trenotku. Ali pa ne misli tudi naša duša? Tudi človeška duša ima razum, kateri preiskuje, razume in obdrži v spominu veliko reči. Seyeda, če primerjamo našo vednost z Božjo vsevednostjo, smo mi kakor lučica v primeru s solncem. In vendar je luč tudi podoba solca. Bog je neodvisen duh. Lahko stori, kar hoče, svabi, kaznuje, odpušča, izvoli ali zavrne. Tudi človek ima prosto voljo. Če bi ne imeli proste volje, bi ne imeli nikake odgovornosti; potem bi ne bilo treba ne postav, ne sodnikov in ne ječ. Celotna razlika med dobrim in slabim bi morala izginiti. Ker pa je človek prost, je podoba Božja.

Bog je nevmrljiv. Tudi človeška duša je nevmrljiva, četudi je ta nevmrljivost odvisna od Boga.

Človeška duša je torej podoba Bo-

ja, ker je duh, ki ne bo nikoli umrl, ima razum in prosto voljo.

To je naravna podoba Božja. Človeška duša pa je tudi nadnaravna podoba Božja. Ta pa obstoja v tem, da je duša v posvečujoči milosti Božji, katera napravi človeka otroka Božjega in dediča nebeskega kraljestva. Posvečujoča milost Božja napravi dušo sveto in Bogu dopadljivo. Duša v stanu posvečujoči milosti Božje je sveta. Kakor se tema umakne pred lučjo, tako se umakne greh pred posvečujočo milostjo. Človek v milosti Božji je dopadljiv presv. Trojici in povzdignjen je v otroka Božjega in dediča nebeskega. Sv. Janez in sv. Pavel pravita: In če smo sinovi, smo tudi dediči, dediči Božji in sodediči Kristusovi. Brez duše je telo mrtvo truplo; duša brez posvečujoči milosti je kralj brez kraljestva, brez krone in žezla.

Rosne kapljice na travi nimajo posebnega pomena za nas. Ko pa solnce vzide, se zrcali v vsaki mali kapljici kaže v njej svoj obraz, poln nebesne luči, kateri napravi, da se kapljica leskeče, kakor drag kamen. Brez posvečujoči milosti Božje duša še ni mrtva stvar, kaj pa se zgodi z njo, kadar jo objejejo žarki posvečujoči milosti? Tedaj postane otrok Božji in dedič nebeskega kraljestva. Ko je hoči egiptovskega kralja Faraona rešila življenje otroku Mojzesu, je imela oblast dati mu ime, naslov in pravice kraljevega princa. Ene stvari pa mu ni mogla dati, obraza, ki bi bil njej podoben.

Da bi se bil človek počasi razvijal iz živali v človeka, ni resnica. Nasprotno. V začetku je stal človek visoko, blizu Bogu, napolnjen z milostjo in visjo znanostjo. Res, da Adam ni poznal elektrike, telefona in takih stvari, katere so šele pozneje znašli, ko se je človek razvijal v naravnih znanostih, v duševnih pa propadal.

Faraonova hči je preskrbela služabnike za Mojzesa. Tudi Bog je preskrbel za svojega posinovljenca, Adama. Dal mu je dušo in postavil v njo prosto voljo, da bi bila dušni kralj. Adam je imel popoln mir. Tudi v naši duši vlada prosta volja, toda miru ni. Kako težko je vladati človeške strasti, jezo, naph, lakomnost, požrečnost, nezmernost in nečistost. Naša volja je kraljica, katero pa napadajo uporniki od vseh strani. To je človeška narava. Meso se bojuje zoper duha. Kako moreta telo in duša shajati eden z drugim. Slon in orol bi ne vlekla dobro, če bi jih vpregel v en voz. Eden bi silil naprej, drugi kvišku, eden bi se gibal hitro drugi počasi. V Adamu pa so dušne in telesne sile delale skupno in bile podložne volji.

Faraonova hči je nesla Mojzesa v kraj, pripraven kraljevemu sinu. To je storil Bog, ko je postavil Adama v raj, nebeski predvor. Adam in Evan nista poznala ne vročine, ne mraza, ne lakote in ne jeze; ne bolezní in ne smrti.

Te predprijave in milosti bi bile tudi naše, ker bi jih morali podedovati. Obžalujemo greh, ki je človeka oropal tega stanu, veselimo se pa, da nam je najvažnejše bilo zopet povrneno in varujemo se, da je zopet ne zgubimo. Kar je Adam zgubil po svoji lastni krivdi, to moramo kar najskrbneje varovati. Kdor misli, da stoji, naj gleda, da ne pade.

REV. J. PLAZNIK.

ČEŠČENJE BOŽJE.

Piše Rev. J. Plaznik.

(Dalje.)

Kar je najbolj združeno s človekom, je njegovo ime. Če mati našteva imena svojih ljubljencev, se otrok takoj zasmee, ko zasliši svoje ime. Ime predstavlja celoga človeka. Večkrat slišimo le ime kakega slavnega človeka in pravimo, da spoštujemo tega ali onega človeka, dasi ga nismo nikoli videli. Njegovo ime nam zadostuje. Če pa kdo zaničuje ime, zaničuje onega, kateri nosi dotično ime.

Najveličastnejše in najlepše ime je ime Božje. S hvaležnostjo in častjo moramo izgovarjati ime Jezus Kristus, Zveličar. Pa to še ni edino ime, katero moramo izgovarjati s spoštovanjem. Kakor častimo za Bogom najprej Marijo, sv. Jožefa in druge svetnike, tako smo dolžni skazovati prvo čast za Božjim imenom, imenu Marijinemu, potem memu Jožef in drugih svetnikov. S spoštovanjem je treba izgovarjati tudi imena, katera so v zvezi s češčenjem Božjim, kakor križ, zakrament in druge take besede.

Izgovarjati sveta imena je prav in lepo, če se izgovarjajo ob pravih prilikah, kakor pri molitvi, petju, krščanskem nauku, pozdravu in povsod, kjer so potrebna, da povemo to, kar želimo. Ni pa prav izgovarjati sveta imena brez vzroka, da bi izražali svoje začudenje, jezo ali kar bi že bilo. Izgovarjati sveta imena po nevednem je greh, ker se ne spodobí, da bi govorili o njih tja v en dan, da bi z njimi zadostali svojim občutkom. Govor ima različne besede, katere so svete, kakor imamo besede za vsakdanjo rabo; jezik je podoben različnemu orodju. Vsako je za svojo uporabo, za delo v tovarni, na polju, za kuhinjo ali pa tudi za okras. Nekatero je narejeno iz lesa, drugo iz železa, srebra, zlata ali kar že bodi. Nekatero posode, na

primer, se rabijo samo pri svečanostih. Gospodinja ne rabi najdražejše posode za vsak dan. Vsakdanje besede naj se rabijo vsak dan. Božje in sveta imena pa naj se rabijo, kadar je prilika zato. Izgovarjati jih brez vzroka ali iz navade pa je greh.

Samo izgovarjanje svetih imen še ni veliki greh. Veliko večji greh pa je zaničevanje do Boga. Tu sem spada prezirljiv in nespodoben govor proti Bogu, Mariji, svetnikom in svetnim stvarim. Če se otroku reče, da ničesar ne ve, še ni zaničevanje. Govoriti o učenih ljudeh, da ničesar ne vedo, pa je zaničevanje. Bog je popoln v vseh stvareh. O Bogu govoriti, da ima kakke, četudi najmanjše napake, pa je zaničevanje. Zaničevanje do Boga pa se ne zgodi samo v besedi, ampak tudi v dejanju, kakor če bi kdo plnil na križ, dvigal pesti proti nebu itd.

V največji nevarnosti, da se predrejo zaničevati Boga, so oni, kateri se dobro godi in hočejo v svoji ošabnosti celo Bogu narekovati; v ravno isti nevarnosti so oni, katere obiskuje vedno nesreča in so izgubili vse upanje na bodočnost. Srce, katero se oddaljuje od Boga, postaja trdo, trpkogrenko. Taki ljudje začno črteti vse kar je Božjega in dvignejo svoj glas celo proti Bogu.

Sv. Hieronim pravi: Nič ni strašnejšega, kakor zaničevati Boga; vsak greh se vidi manjši, če se s tem primerja.

Zaničevanje do Boga je ne samo upor, ampak zaničevanje Boga samega. Če kdo zaničuje kraljeve služabnike, zaničuje kralja samega. Položiti roke na vladarja, pa je veleizdaja. Drugi grehi žalijo Boga posredno, zaničevanje do Boga pa žali Boga samega in sicer naravnost Njega, katerega molijo angeli in svetniki, kateri svetnik bi se drznil prositi za takega človeka?

In kdo si upa zaničevati izgovarjati Božje ime? Ljudje, katere je Bog prederil s svojo milostjo, hranil s svojim telesom in krvjo, dediči njegovega kraljestva. Dejal bi, da se zaničevalci Božji bolj pregreše, kakor pogubljeni v peklu. Ti greše v mislih, človek pa večkrat v dejanjih. Pogubljeni kolnejo, ker jih je zadela jeza Božja, ljudje pa kolnejo Boga, ko jih obsipa z darovi.

Posledice preklinjanje. Preklinja se navadno vpricho drugih. Mladina sliši kletvino od starejših, prijateljev od tovariša. Kjer se je enkrat preklinjalo, se bo kletve širila od ust do ust, leta in leta.

Kazen za kletve in zaničevanje Božjega imena mora biti v razmerju z njeno velikostjo in zlom. Če je naprejeno naravnost proti časti Božji, zato vidimo, da večkrat, četudi ne vselej, Bog kaznuje na mestu zaničevalca Njegove časti. Velike knjige bi se lahko popisale z resničnimi dogodbinami, kako je Bog kaznoval bogokletne besede na mestu, še predno so bile izgovorjene. Marsikdo je že prišel kletvi, a skončal je svoje bogokletje v peklu, katero je prišel na zemlji. V stari zavezi so kamenjali bogokletneže, ker niso smatrali bogokletneža vrednega, da bi ga vmorili na drug način in se ga tako z rokami dotaknili. Kamenjanja se je vdeležila cela občina, da tako pokaže, kako grozo ima pred bogokletstvom. Bogokletneža so pokrili in pokopali med kamenjem, da bi ga nobeden več ne pogledal.

Nekateri ljudje iščejo vzroke, da bi napravili bogokletstvo manjši greh, kakor je v resnici. Nekateri pravijo: Tako sem se navadil takih besed, da mi kar uidejo iz ust, ne da bi vedel za to. To bi mogoče olajšalo krivdo onim, ki se v resnici prizadevajo, da bi se odvadili preklinjanja. Drugi zopet pravijo: Saj je samo v razburjenosti in razjarjenosti, da rabim take besede. Res je, da je veliko grše preklinjanja Boga, kadar je človek miren, toda bogokletstvo ostane bogokletstvo, pa naj bo kadar koli. Zopet se sliši: Saj nisem mislil nič hudega, samo take besede sem rabil tjavendan. Morda res; toda namen ne spremeni bogokletstva samega. Hud vdarec bo vbil človeka, pa če je bil namerjen vedoma ali nevedoma.

Zato pa stariši, pomislite, kaj gojite v hiši s preklinjanjem. Ne imajte preklinjalcev pod streho, ker s tem ste vi krivi, da se bodo otroci naučili nesramnega preklinjanja. Kdor sprejme človeka na svoj dom, s tem natihlo odobrava njegovo vedenje. Povsod so slabi otroci, kjer se preklinja. Slabi otroci kažejo pa slabe stariše. Mladina se rada postavlja z amerikanizmom, ne pomisli pa, da se pravi Amerikanec s studom obrne od človeka, ki preklinja. Če bi se ne preklinjalo, bi bil naš narod v čisto drugačni veljavi pri Amerikancih; kajti s studom bi se obračali od krajev, kjer se povzroči največ gorja in preklinjanja.

BREZMADEŽNO SPOČETJE.

Spisal Rev. J. Plaznik.

Sovraštvo bom naredil med teboj in ženo; ona bo tebi glavo strla in ti boš njeno peto zalezovala.

Greh, katerega sta storila Adam in Eva, podeduje vsak človek. Le ena žena je bila, katera ni prišla na svet s podedovanim grehom, namreč prebla-

žena Devica Marija, katera je bila obvarovana izvirnega greha po zaslugi svojega Božjega sina. Ta njena posebna pravica se imenuje Brezmadežno spočetje.

Če bi bil Bog človeka zapustil, ko je padel v greh, bi nikdar ne mogel prejeti milosti, ali biti zveličan. To je razvidno. Če bi kdo še tako rad bral kako knjigo, je ne more, če je slep. Človek lahko maha okrog sebe, kakor hoče, ne more leteti, ker nima perutnic. Mrtev človek se ne more gibati. Kaj pa je potrebno za večno zveličanje? Človek mora biti otrok Božji, v stanu posvečujoči milosti Božje ali z drugimi besedami, imeti adam v sebi kake večnega življenja. Adam je zgubil posvečujočo milost za vse človeštvo. Zato bi se po padcu nihče ne mogel zveličati, če bi se Bog ne bil usmilil človeštva.

Ali bi se bil človek mogel sam rešiti greha? Če bi bil človek hotel to storiti, bi bil moral popolnoma zadostiti Bogu za svoj greh. Kaj takega pa ne more storiti noben človek, ne angeli, ne nobeno vstvarjeno bitje. Zadostiti Božji pravici more le tisti, ki je Bogu enak. Kak prepad je med Bogom in stvarstvom. Najmanjši otrok lahko razpraska in pomaze najlepšo sliko, popraviti pa ne more niti črtice.

Če bi bil Bog prepustil človeka samemu sebi, bi se ne bil mogel nikoli rešiti grešnih vezij. Nikdo bi ne bil zveličan in kdo ve, kako globoko bi bil človek padel v nevero, zmoto in nevednost. Človek se stresa, če pomisli, kako globoko bi bil človek padel v nečistost.

Bog ni zapustil človeka, ampak se ga je usmilil. Božje usmiljenje je bilo tako veliko, da je obljubil Odrašenika že v raju, kakor hitro je bil greh storjen. Sovraštvo bom naredil med teboj in med ženo; med tvojim in njenim zarodom; ona bo tebi glavo strla, in ti boš njeno peto zalezovala. Kača je zmagala v raju, toda nekdo ima priti, sin žene, kateri jo bo premagal.

Preteklo je 4000 let. Kdor je bil rojen v tem času, je bil rojen v preklestvu prvega greha. Toda glej! Po Božjem naročilu pride angel Gabriel k Mariji in ji reče: Češčen, milosti polna, gospod je s teboj. Zakaj je milosti polna? Ker je njena duša čista. Marija se je zavedala od svoje prve mladosti, kaj je sveta čistost. Vedela, da brez nje ni mogoče Bogu dopasti. Kako lep zgled nam. Prekresen zgled imamo pred seboj in vendar ga toliko ljudi ne mara posnemati. Da celo mali otroci, otroci, ki so komaj dobro v šolo začeli hoditi, se ne marajo ogibati nesposodbnih misli, nesramne besede in dejanja so pri njih nekaj vsakdanjega. Ne pomislijo pa, da je vsaka nespodobna misel ali beseda velika škoda. Namesto, da posnemate nespodobneže, posnemajte Marijo, katera je tako ljubila sveto čistost, da je hotela odkloniti še to čast, da bi postala Mati Božja, če bi ji angel ne bil povedal, da Bog tako hoče. Prva dolžnost pa je, da človek izpolnjuje Božjo voljo. Zato je Marija rekla: Zgodi se mi po tvoji besedi. Kaj čuda, da si jo je Bog izvolil za svojo mater; ker si jo je pa izvolil za svojo mater, zato jo je obvaroval tudi izvirnega greha. Bila je v resnici milosti polna.

Bilo je 8. decembra 1854, ko je papež Pij IX. zvest član Marijine družbe, proglasil za versko resnico, da je bila Marija rojena brez izvirnega greha.

Sveta cerkev je vedno to verovala. Ko pa je papež Pij IX. s kardinali in škofi razglasil brezmadežno spočetje za versko resnico, so se razveselile vse krščanske dežele. Zvesti sinovi in hčere so se veselile novi časti, katero je dal nezmotljivi sveti Oče Materi Božji. "V prvem trenotku svojega spočetja je bila obvarovana vsakega madeža izvirnega greha po posebni predpravi in milosti.

Mi sinovi in hčere Adamove pride-mo na svet z izvirnim grehom na duši.

Predsednik:.....Dr. Jakob Seliškar, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Podpredsednik:.....G. Josip Dunda, 704 Raynor ave., Joliet, Ill.

Tajnik in duhovni vodja: P. Kazimir Zakrajšek O. F. M., 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

Vsa pisma, pristopnina naj se naslavlja: "Zveza Katoliških Slovencev", 22 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

Šele kadar krstna voda oblije našo glavo, se izbriše grd madež. Bog oče je obvaroval Marijo Adamovega madeža zavoljo zaslugi svojega sina. Z drugimi besedami, ko je Bog stvaril Marijino dušo, ji je dal posvečujočo milost Božjo, tako da ni bilo trenutka, ko bi Preblažena Mati ne bila otrok Božji in dedič nebeskega kraljestva. Ko so naše duše vstvarjene, so podobne njivi, kjer raste grd plevel med pšenico, podobne so mestu, katerega je razdejal sovražnik človekov.

Če bi mi mogli videti, kako grd je izvirnen greh, potem bi šele videli, kake velike milosti je Marija bila deležna.

Kot zvesti sinovi in hčere Marijine ji večkrat častitajmo zavoljo te posebne pravice, katere ni dobil nobeden svetnik. Čudimo se svetosti duš, kakor Davidu, sv. Pavlu. Koliko milosti je prejela Marija Magdalena. Vsi ti svetniki so bili nekoč duševno mrtvi, v smrtnem grehu. Celotna duša sv. Tezeje, sv. Franciška asiškega in svetega Alojzija je bila nekoč omadeževana z izvirnim grehom. Tudi svetost sv. Neže, Cecilije ali sv. Stanislava Kostka se ne da primerjati s posebno pravico Marijino. Da, tudi dušo sv. Jožefa in Janeza Krstnika je grdil nekoč izvirni greh. Marija pa je bila vedno v prijateljstvu z Bogom.

Lahko smo veseli, da nam naša vera kaže to posebno pravico Marijino. Mi razumemo, kar neverniki ne morejo razumeti. Le mi si lahko predstavljamo, kako sladke morajo biti v Marijinih ušesih besede: Marija, brez madeža spočeta, prisi za nas, ki se k tebi zatekamo.

NAŠIM DOPISNIKOM.

Dobri dopisi so listu v največjo podporo in čitateljem najljubše čtivo. Dobri dopisi pa so redki, kerso redki tudi dobri dopisniki, ki znajo v mični obliki podati res zanimivih novic. Med našimi dopisniki je nekaj izvrstnih, le žal, da se prereditko oglašajo. So pa tudi dopisniki, ki le prevečkrat spravljajo v javnost svoje osebne prepire, ki se nepristranskemu čitatelju studijo. Taki osebni preprički se potom časopisja preradi razblinijo in povečajo v grdo sovraštvo in škodoželjnost, ki se potem ne da izlepa poravnati. Bodite torej stvarni, prosimo! Saj se pripeti povsod vedno kaj, kar zanima bolj ali manj vsakega rojaka, in mu celo utegne koristiti. Tako zlasti kak dopis o delavskih razmerah v tem ali onem kraju. Le veselo na delo narodu v korist!

Da pa bo sporazumljenje med dopisniki in uredništvom tem lažje, priobčujemo iznova sledeča pravila za gg. dopisnike, objavljena že v raznih strokrajških in ameriških listih, katera naj izvoli vsak večkrat prečitati:

1. Kar misliš listu sporočiti, stori hitro in odpošlji takoj, dokler je še novo; stvar kmalu zastari in ni več zanimiva. Pošlji listu vsako prijetno in neprijetno novico.

2. Piši kratko, s tem prihraniš dragocen čas urednikom, stavcem in sa-

memu sebi. Bodi ti vodilno geslo: Pazi, kaj se je zgodilo, kje in kako. Kar je več je odveč in prazno besedičenje.

3. Piši razločno, posebno imena in številke.

4. Ne piši, to se je pripetilo "včeraj" ali "danes", ampak katerega dne in meseca.

5. Delaj kratke stavke.

6. Ne piši preveč skupaj, da urednik pomote lahko popravi.

7. Ne popravi nikdar kakega imena in številke. Napačno besedo prečrtaj in napravi pravo nad njo, za njo ali na robu.

8. Glavno pravilo ti bodi: Ne piši nikdar na obe listovi strani.

9. Kar si spisal, preberi še enkrat, preden odpošlješ, gotovo boš vselej še kaj našel, kar je treba popraviti.

10. Pod vsako poročilo podpiši svoje ime ali z uredništvom dogovorjeno drugo ime ali znamenje. Bodi pri tem brez skrbi, ker uredništvo imen svojih sotrudnikov in dopisnikov ne izda pod nobenim pogojem.

11. Če sam nočeš, da nihče ne bo slutil o tem, kaj si poročal, ne govori o tem, kar si spisal, ker drugače se lahko izdaš sam s kakšno besedo ali opombo.

12. Ne bodi hud, ako ti urednik kaj črta; vedi, da ve, zakaj je to storil. Ako kak stvar zavrne, ne bodi jezen in mu zaupaj, ker on najbolje pozna položaj in marsikaj zadošča, ako tudi ne pride v list, za njegove informacije. Poročaj kljub temu točno dalje.

Novi milijonar.

Pariška policija je te dni aretirala posebnega postopača. Dobila ga je med vagabundi, ki nimajo stanovanja. Imel je raztrgano obleko in z zmerno glavo in brado je izgledal kot pravi vagabund. Pri policiji se je končno dognalo, da je to petkratni milijonar Henri Bruns. Milijonar je izjavil, da ga je samo želja po izrednih dogodkih gnala, da se je nekaj časa dejanski udeleževal življenja vagabundov.

Trinerjev Zlati Koledar.

Trinerjev stenski koledar za leto 1917. je radost za oko in dušo. Na zlateg ozadju se dviga veličastna podoba Kolumbije z 9. lepoticami v mičnih narodnih nošah. Washingtonov portret in pet prizorov (Ben, italijanski vinograd, Trinerjev laboratorij in dvoji notrini) dopolnjuje krasno sliko. Pošljite 10 centov v pokritje poštinskih stroškov. Jos. Triner, izdelovatelj Ameriškega zdravilnega grenkega vina, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill. Adv. 3tFri.

Iz sodne dvorane.

Sodnik: "Kje ste rojeni?"
Obtožene: "Na Dunaju."
S.: "Kdo so bili vaši stariši?"
O.: "Dče je bil Lah, mati Čehinja."
S.: "Kam ste pristojni?"
O.: "Na Ogrsko."
S.: "Vaš poklic?"
O.: "Tirolski ljudski pevec."

Vsako, ki je poslal denar v staro domovino

POTOM NAŠEGA POSREDOVANJA, JE ZDAJ

POPOLNOMA PREPRIČAN

DA DOSPEJO NAŠE DENARNE POŠILJATVE

ZANESLJIVO IN TOČNO

v roke naslovnikov, kljub vojnim zaprekam, v primernem času.

V stari domovini izplača denar c. k. pošta

100 kron pošljemo zdaj za \$13.00

MI GARANTIRAMO VSAKO POŠILJATEV

Pisma in pošiljatev naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEK

BANK DEPT, JOLIET, ILL.

Družba

sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH
SEVERNE AMERIKE.

Sedež: JOLIET, ILL.

Inkorp. v drž. Ill. 14. maja 1915
Inkorp. v drž. Pa. 5. apr. 1916

Vstanovljena 29. novembra 1914

DRUŽBINO GESLO: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, JEDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsed.—Geo. Stonich, Joliet, Ill. Podpred.—John N. Pasdertz, Joliet, Ill.
Tajnik—Josip Klepec, Joliet, Ill.

Čepis.—A. Nemanich, Jr., Joliet, Ill. Blagajnik—John Petric, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

1. Anton Castello, La Salle, Ill. 2. John Stua, Bradley, Ill.
3. Nicholas J. Vranichar, Joliet, Ill.

FINANČNI IN POROČNI ODBOR:

Stephen Kukar, Joliet, Ill. Josip Težak, Joliet, Ill.
Math Ogrin, N. Chicago, Ill.

Glasilo: AMERIKANSKI SLOVENEK, Joliet, Ill.

KRAJEVNO DRUŠTVO ZA D. S. D. se sme ustanoviti s 8. člani (icami)

v kateremkoli mestu v državi Illinois in Pennsylvaniji z dovoljenjem gl.
odbora. Za pojasnila pišite tajniku.Vsa pisma in denarne pošiljke se naj naslove na tajnika. — Vse pritož-
be se naj pošljejo na 1. porotnika.Joliet, Ill., 30. nov. — Društvo Sv.
Družine je imelo svojo redno mesečno
sejo zadnjo nedeljo in je izplačalo
podporo sledečim članom:

Br. John Fido za 26 dni.....	\$ 26.00
Br. Mat. Stukel za 25 dni.....	25.00
Br. Fr. Kožar za 24 dni.....	24.00
Br. Jos. Batista za 19 dni.....	19.00
Br. Mart. Bajuk za 18 dni.....	18.00
Br. Fr. Skedelj za 14 dni.....	14.00
Br. Lov. Pečjak za 8 dni.....	8.00

Skupaj\$134.00

Do zdaj je v zadnjih 16 mesecih, odkar
društvo plačuje podporo, že izpla-
čalo vsega skup \$2,128.00 bolniške po-
pore svojim članom in članicam.Kljub silnim stroškom je društvo
napredovalo z blaginjo tako sijajno,
da ima že zdaj, ko je staro še ne dve
leti, že nad \$2,200.00 čistega denarnega
premoženja katerega je večina obre-
stonsko naložena.Društvo je na tej seji tudi dovolilo
izplačilo \$10.00 v svrhu pokritja stro-
škov za godbo ob srebrnem jubileju
cerkve sv. Jožefa v Jolietu.Kdor izmed rojakov in rojakinj želi
pristopiti k temu velikemu in močnemu
društvu ima še vedno lepo priliko
dokler je še pristopna prosta.

Z bratskim pozdravom

Jos. Klepec, tajnik.

MARIA, DULCEDO NOSTRA.

Priredil Rev. J. Plaznik.

Ker se približuje prelep praznik
brezmadežnega spočetja Marijinega,
vam hočem povedati lepo zgodbo,
katero sem nedavno čital. Namen te
zgodbe je vzbuditi večje zaupanje do
Marijine priprošnje, zlasti v tem času,
ko bi se posebno mladinam morala zate-
kati v Marijino varstvo, kakor se zavi-
je otrok v materino krilo, kadar pre-
trga mogočna električna moč črn
plaseč, ki pokriva sivekasto nebo sopar-
nega poletnega dne. Zgodba naša bi
bila toliko bolj zanimiva, ker je res-
nična, kar nam priča imenitna fran-
coska gospa, ki stvar takole opisuje:

Prvič sem srečal našo junakinjo pri
neki dobrodelni prireditvi. Vsi Mari-
jini otroci cele škofije so se zbrali, da
bi zbrali kolikor mogoče veliko svoto
za sirotišnico za slepce. Sezidati so
jo hoteli v počenjenju prebležene De-
vice Marije. Ona naj bi čuvala nad
njo s svojo materinsko ljubeznijo. De-
klica je prišla k meni prosit pomoči.
Tako navdušen me je prosila, da bi ji
ne bil mogel odreči, četudi bi se ne
bilo šlo za tako blag namen.

Mlada je bila, lepa, očarujoča, po-
sešno privlačna pa sem opazil v nje-
nih očeh. Nikar me ne prosi, da bi ji
jih opisal. Ne morem. Reči morem
samo to, da so značile nekaj prav po-
sebnega, nekaj neopisljivega, nekaj
vabljivega, nekaj, kar daje poseben iz-
raz čelmu obrazu, nekaj, kar ti ostane
še dolgo v spominu. Pozneje sva po-
stala prijateljca — Marica in jaz; šele
tedaj mi je zaupala zgodbo o svojih
očeh.

Marica ni bila vedno katoličanka,
četudi je vedno spoštovala presveto
Devico. Zgodilo se je pa tako: Na
strepo je bila rojena v neki hiši blizu
katoliške cerkve — veličastne stolnice.
Očetov vrt se je raztezal prav dol do
ceste, ravno nasproti velikim vratom.
Ta cerkev je igrala veliko vlogo v Ma-
ricinem življenju.

Poleg posebno lepih oči ji je pa
Bog dal še to lepo lastnost, da je znala
prav ceniti tudi vsako drugo lepoto.
Ljubila je krasne solnčne žarke, lepo
barvane cvetice, ptičje petje, vsako

sladkost in lepoto, ki jo je obdajala.
Bolj, kakor vse drugo, pa je ljubila
godbo. Oče ji je dovolil, da se je
svobodno sprehajala po vrtu. Tako je
prišla nekega dne do vrtnih vrat na-
sproti cerkve. Cerkvena vrata so bila
na široko odprta. Vršila se je velika
slavnost. Marijine hčere so kronale
prebleženo Mater, kraljico presvete-
ga rožnega venca in prepevale Marijine
pesmi. Sladkost njihovih glasov je va-
bila Marico. Nekaj časa je poslušala
pri vratih. Ko pa je od daleč zagle-
dala lučice in cvetice, se ni mogla o-
briniti, da ne bi bila prekoračila ceste
in vstopila. Lepota jo je očarala.
Občudovala je belo oblečene deklice,
ki so polagale nebeški materi krono na
glavo, ji darovale svoja čista srca in
jo prosile, naj jim povračuje ljubezen
za ljubezen.

Ves obred je močno vplival na otro-
ka Marico in zazelela si je videti to
kraljico, katero so ponovno nagovar-
jali z imenom "Sladka Devica". Ko je
bila slavnost končana, je Marica čaka-
la na deklico, katere je nosila krono;
prosila jo je, naj ji pokaže "Sladko
kraljico".

Tako je začela spoznavati Devico
Marijo. Od tedaj je bila ta cerkev za
Marico vedno nekaj privlačnega. Ka-
darkoli je mogla uiti svoji varuhinji,
šla je doli k vrtnim vratom in čakala,
kedaj se odpro velika vrata. Kmalu je
vedela, da so ta vrata na široko odpr-
ta ob nedeljah dopoldne in da je god-
ba tedaj posebno lepa. Kmalu ji je
prišlo v navado, da je hodila v stolni-
co vsak teden, obiskovat Marijino po-
dobo.

Nekoč je zopet srečala deklico, ka-
tera je nekoč nosila krono. Marica se
je takoj po otročje seznanila z njo in
ji povedala, da ljubi "Sladko Devico".
Prosila je svojo novo prijateljico, naj
ji pove kaj več o lepi Kraljici. De-
klica je bila vsa vesela, da sme govo-
riti o svoji nebeški materi in je z ve-
seljem ugodila Maričinim srčnim že-
ljam. Marica je ljubila Marijo vedno
bolj in bolj. Marica in njena prijat-
eljica sta se vedno pogostejše shajali.
Nazadnje je Marica predstavila Bern-
ardko svojim starišem in prijatelj-
stvo je bilo potrjeno. Zaupnost je ra-
stla med njima. Marica je spoznala
nekaj neprijetnega. Med njo in Bern-
ardko je bila velika razlika. Bila ni,
kakor Bernardka, katoličanka, pravi
Marijin otrok. Tako je potekal mes-
ec za mesecem. Marica je vedno več
znala o Mariji in v njenem srcu je
rastle želja, da bi bila podobna Bern-
ardki, da bi postala Marijin otroček.

Ko je zvedela Bernardka, kaj želi
njena mala prijateljica, jo je Bernard-
ka peljala k duhovniku, mu povedala
Maričino zgodbo in željo po krstu.
Duhovnik je Marico prijazno sprejel,
a želje ji ni splozil. Spodbujal jo je,
naj bo vstrajna in zagotovil, da bo
molil za njo. Poslal jo je nato domu,
da si od starišev izprosi privolenje.

Marica je hitro poiskala svojo mater
ter ji predložila svojo prošnjo. Mi-
slila je, da bo stvar čisto enostavna,
ker ji mati ni nikdar odrekla nikake
prošnje.
Pa, glej! Mati se je najprej čudila,
potem pa se zježila nad odkritosrčno
prošnjo. Kako si je otrok zmislił ta-
ko neumnost. Mora pozvedeti. Te-
mu se mora takoj konec napraviti. Oče
se je strinjal z materjo. Sicer nista
sodržala druge vere, toda rekla sta, da,
kakor hitro bi Marica postala katoli-
čanka, bi takoj popustila zunanji svet
in postala redovnica. Kaj takega pa
se nikakor ne sme zgoditi. Marica je
za svetno življenje. Njena naravna
lepota in osebna privlačnost ji oblu-
bujajo krasno življenje. Zarota je bila
tako potrjena, da nikoli ne uslišijo
Maričine želje. Svetovali so ji, da o-
pusti Bernardkino prijateljstvo, varu-
hinji pa so zabili, da strogo pazi, da

Marica ne najde več prilike iti v cer-
kev.

Marica je iskreno ljubila svoje stari-
še; ni pa razumela, zakaj bi ji ne iz-
polnili tako vroče želje. Njeno srce
je bilo užaloščeno. Njena želja, po-
stati katoličanka in pravi otrok Mari-
jin, se je le še povečala. Posebno pa
je pogrešala svojo zvesto družico, ka-
tera jo je navadila ljubiti Marijo. Edi-
no tolažbo je našla v spominih in pri
pogledu na podobico, katero ji je dal
dobri duhovnik, ko je bila pri njem.
Napis na podobici se je na pamet na-
učila. Večkrat je ponavljala v svo-
jem srcu one besede in na njenih ustni-
cah so bili kot vsakdanja molitev:
Češćena bodi Kraljica! Mati milosti,
življenja sladkost in upanje naše! Ta-
ko pripravne so se ji zdele te besede
za ono Kraljico, h čigar sliki je hodila
tja v cerkev. V svoji otroški nedolž-
nosti je zaupala tej dobri materi svojo
željo, naj jo ona usliši.

Tako je preteklo nekaj let. Tuin-
tam se je Marica še držila ponoviti
svojo željo. Vselej pa se ji je zdelo,
da starišem tako težko dene, da je
svoje prošnje rajše opustila. Njena
mati pa se je potolažila, da je Marica
pozabila, kar si je vtepla v svojo otro-
ško glavo. Tako je postala manj pre-
vidna.

Neko zimo se je pripetila Marici ve-
lika nezgoda. Lepe oči, na katere je
bila mati tako ponosna, so obolele.
Sprva se še ni nihče vznemirjal. "Malo
vnetje," so dejali; niso se preveč bri-
gali za to. Ščasoma pa je postala bo-
lezen toliko hujša, da je morala Marica
opustiti učenje. Zdravnik je rekel,
da je operacija še edino upanje. Lahko
si mislimo, kako so stariši žalovali. Bili
so pripravljene vse storiti, žrtvovati
ves denar, da bi le rešili vid svojih ljub-
ljenki. Operacijo so izvršili, a upanja
ni bilo veliko. Nazadnje pa so otrple
lepe oči Maričine.

Njeni stariši pa se tudi niso udali
kar slepo v usodo, kar meni nič, tebi
nič, ampak so hodili od zdravnika do
zdravnika. Nekoč se je neka prijate-
ljica vrnila iz tujine. Vestno so jo
poslušala, ko je govorila o lučkih ču-
dežih. Zakaj bi ne šli z Marico v
Lurd in upali na najboljši vseh.

Za svet so vprašali strokovnjaka.
Ta se je strinjal z načrtom. Razvese-
lila se ga je Marica, ko so jo vprašali
za svet. Slišala je že o tamošnjih
čudežnih ozdravljenjih. Ali ji ni pra-
vila Bernardka, ki je bila zelo ponosna
na svoje ime, o čudoviti dogodbi? Ali
ji ni dal duhovnik podobico s "Sladko
Devico", katero je tolikokrat klicala
na pomoč, v katero je zaupala? Otroku
se je zdelo, kakor bi šla osebno na
dom, obiskat Kraljico.

Predno je odpotovala, so ji dovolili,
da je prišla Bernardka in ostala pri
njej cel dan. Tako vesel sestanek po
tako dolgi ločitvi! Toliko so si imele
povedati. Bernardka ji je še enkrat
povedala luško zgodbo in jo zagotav-
ljala, da ji bo luška Marija povrnila
vid.

Nastopili so pot. V Lurd so šli le
s tem namenom, da se Marici povrne
vid. Nikaka druga misel se ni mogla
vgnezditi v materinem srcu. Marica
bo ozdravljena. Ali jim ni prijatelj-
ca pravila, da je videla enaka čudežna
ozdravljenja?

Toda, dan je mineval za dnevom, a
zagrinjalo se ni dvignilo spred njenih
očeh. Mati je začela obupavati; toda ne
Marica. Vedno je ponavljala ono mo-
litev, edino molitev, katero je znala, in
z vedno večjim zaupanjem: "Češćena
bodi Kraljica, mati milosti, življenja
sladkost in upanje naše!" Bila si je
svesta, da ji "Sladka Devica" mora
prihiti na pomoč. Odkar je prišla v
Lurd, je vedno slišala o novih ozdrav-
ljenjih in njeno zaupanje in ljubezen
je vedno bolj rastle.

Nekoga dne je Marica čakala med
procesijo s svojo materjo, kedaj se bo
približalo presveto Rešnje Telo, ka-
tero so nosili v procesiji. Hipoma ji
šine nova misel v glavo. Poleg nje je
podpirala uboga deklica svojega hro-
mege brata. Ta jo je spomnila, da
"Jezus Nazareški gre mimo". Ta de-
klica je opominjala svojega brata, naj
vpre oči v sveto hostijo in molí prav
prisrčno, da ga ozdravi.

Če bi vsaj njena mati tudi molila.
Če bi ona hotela obljubiti, da bo kaj
dobrega storila v zahvalo za toliko
dobroto, kar bi pač Bog hotel!

Hitro je povedala materi svoje mi-
sli: "Poglej, mati, poglej!" Je še pe-
tala, "Jezus prihaja. Prihaja, da bi nas
blagoslovil, da bi nam dal, kar želimo.
Kako lep mora biti! Mati, mati, ti
stori to za me! Poglej v Njegov o-
braz, ko bo šel mimo in prosí ga prav
lepo, naj ozdravi moje oči. Govori z
Njim! Govori z njim! Povej mu, da
Ga ljubim, obljubi mu kaj — kaj ve-
kega; vse, kar želi!" Čudna je bila ta
molitev, vendar vroča, odkritosrčna,
ponižna prošnja — priprostost in za-
upanje čistega, mladega srca; našla je
tudi odmev v materinem srcu. Prvič
v življenju je prosila daru od studenca
bogastva in tudi obljubila nekaj v po-
vrčilo.

V tem trenutku se je zgodil v nje-
nem srcu večji čudež, kakor bi bil oni,
za katerega sta prošle. "Jezus je šel
mimo. Mati je dvignila svoje oči in
nemo zrla v sveto hostijo nekaj tren-
otkov; le njeno srce je klicalo na
pomoč, podpisalo obljubo. Potem pa

se je njena duša vpognila nehotе v
pozdrav: "Moj Gospod in moj Bog!"

Njuno romanje je bilo skončano.
Pripravljene sta bili vrniti se na dom.
Dozdevno je bilo njuno romanje brez-
uspešno. Maričine oči so bile še ve-
dno zapečatenе. V njeno dušo pa so
padali čudoviti žarki. Materinega sr-
ca se je polastil čudovit mir, vdala se
je popojnoma.

Marica se ni mogla ločiti od svetega
kraja. In kako razočaranje, da ne mo-
re videti svete podobe. Zakaj jo
"Sladka Devica" ni vslušala? Morda za-
to, ker ni bila, kakor Bernardka, ka-
toličanka. Ko je zadnjič klečala pred
Marijino podobo, se je je polastila ta-
ka goreča želja in hrepenenje postati
katoličanka in Marijin otrok, da je
sklenila še enkrat prositi svoje stariše.
Na njeno začudenje in veselje ji je
mati rada vstregla in obljubila, da jo
pelje k enemu izmed tamošnjih du-
hovnikov.

Ko je ta duhovnik slišal vso zgod-
bo, ju je sprejel z veseljem in je za-
gotovil Marico, da je bila že dolgo
časa Marijin otrok. Čudil se je njene-
mu znanju o katoliški veri. Marica je
bila brezmejno vesela, ko ji je pove-
dal, da bo kmalu pripravljena za sveti
krst. Spremenili sta svoj načrt; toli-
ko časa hočete ostati v Lurdu, da bo
Marica krščena.

Vesel dan se je približal. Marica se
je pripravila na slavnost še z večjim
veseljem, kakor za na pot v Lurd. Mi-
slite si pa njeno veselje, ko je zvedela,
da ne bo samo ona deležna tega vese-
lja. Z njo je prosila za zakrament
svetega krsta tudi njena mati, da bi
tudi ona bila otrok prave cerkve. Kak
pomemben trenutek! Nebeški angelji
so hiteli, da bi se veselili z otrokom.
Ta trenutek si je izvolil Kristus, da
povelja Svojo Mater. Hotel je, da
vemo, kako prav imamo, ko jo ime-
nujemo "Mati milosti", "Priprošnjico
pred prestolom Božjim". Kakor je
kristna voda očistila in olepšala njuni

duši, napolnila njuna srca s takim ve-
seljem, da se je tudi Marija z njimi
veselila, tako je tudi presveto Sree,
polno usmiljenja, se dotaknilo otro-
kovih oči in glej... "Mati! Mati! Luc!
Vidim! Vidim!" je klicala Marica. "Če-
šćena bodi Kraljica, mati milosti, živ-
ljenja sladkost in upanje naše!" Poj-
di sem, pojdi, prosim te! Pelji me k
Marijini podobi, da vidim lep obraz
Marije.

Bilo je v resnici ozdravljenje. Ma-
ričine oči so bile lepe, kakor prej, da
še lepše. V njih je izraženo zadošče-
no hrepenenje, poslašćena želost, veli-
ka ljubezen, večer spomin mogočne
Marijine priprošnje.

ZA KRATEK ČAS.

Njegov odgovor.

Učitelj je hotel posvariti dečka, ki
ni rešil neke naloge.

"Sramovati bi se moral," je rekel
učitelj. "Ko je bil George Washing-
ton tvoje starosti, je bil nadzornik."

"Well," se je dečko brž odrežal, "ko
je bil pa Vaše starosti, je bil predse-
dnik Združenih Držav."

Sodnik: "Kako ste le mogli s svojo
ženo tako grdo ravnati?"

Obtoženec: "Gospod sodnik! Ali po-
znate mojo ženo?"

Sodnik: "Se nisem imel časti."

Obtoženec: "No, potem pa ne go-
vorite!"

Conan Doyle in kočijaž.

Slavni pisec povesti o Sherlock
Holmesu je potoval po Ameriki ter
priredil po večjih mestih predavanja.
Povsod so ga seveda slavili. Ko je
prišel iz Chicaga v Boston, najel je
kočijaža. Ta pa ni maral sprejeti de-

narja, marveč je namesto plačila pro-
sil za vstopnico k predavanju. Začu-
deno ga je Doyle vprašal, kako da ga
pozna. Kočijaž je prekanjeno pome-
žikal, rekoč: "No, čujte, to je pa ven-
dar strašansko lahko. Logično skle-
panje nič drugega! In pravilno opa-
zovanje! Ko ste ravno segli v levi
hladni žep po denarnico, porinili ste
suknjo kvišku, in opazil sem, da nima-
te telovnika." (Conan Doyle namreč
ne ljubi telovnika in zapenja suknjo,
da bi se tega nedostatka v toaleti ne
videlo.) "In škrici Vaše suknje so
popolnoma zmečkani, ker se je trop
teh presnetih newyorških časnika-
jev in interviewerjev nanje obešal in za-
nje lovil. Lase imate ostrizene na
način, kakor kvekerji v Philadelphiji,
in klobuk Vaš je spredaj že docela o-
guljen, ker ste v New Yorku tolikim
odzdravljali. Vaš desni škorenj nosi
na levem robu podplata sledove bel-
kastega blata, kakor je v ulicah v Chi-
cagu, in na tej-le cigarnici vidim, da
ste pušili 'utiko'. Vaše desne prsi so
močno napete — od debelih bankov-
cev, ki Vam jih neso predavanja. Vaš
kovčeg je pokrit s finim prahom od
cimenta, ker so v Springfieldu po-
pravljali urad za prtljago in koncem
koncev: Tale Vaš kovčeg ima v veli-
kih črkah napis — Conan Doyle."

Sodnik: "Je bil obtoženec pijan?"

Redar: "Ne, saj je govoril čisto pa-
metno."

Sodnik: "Kaj pa je rekel?"

Redar: "Kar naprej in naprej je
zmerjal čez redarje."

Le po domače.

Zdravnik: "Ali čutite bolečino v no-
gah?"

Bolnik: "Kaj pravite?"

Zdravnik: "Če vas noge bole?"

Bolnik: "Kako ste rekli?"

Zdravnik: "Če vas kolpeti bole?"

Bolnik: "Da, gospod doktor, pa še
hudo!"

"Sosed-trgovce ima prav,
---zadovoljijo!"

Od cigaret se več pričakuje kot
samo prijeten okus. Druge cigarete
poleg Chesterfield ga imajo.

A Chesterfield imajo več; te še le
začno, ko druge končajo.

Ker Chesterfield zadovoljijo in dajo koji pravi
pomeni!

Vendar so nežne!

Ta nova vsebina, da zadovoljijo dasi nežne, se
nahaja le v Chesterfield cigaretah, ker nobeden iz-
delovalec ne more ponarediti Chesterfield blend, kar
je najvznejšega pri izdelovanju cigaret tekom 20 let.

Poskusite Chesterfield danes.

Liggett & Myers Tobacco Co.

Chesterfield
CIGARETTES

20 for 10c.

Zadovoljijo,
dasi so nežne!

Rodoljubje na deželi.

POVEST. SPISAL DR. FR. DETELA.

(Dalje.)

In držal je mož besedo in pisal še temeljitejši sestavek, kakšna da bodi disciplina v šoli, kjer je pobijal krive nazore, kakor da bi morala strah in groza vzdrževati po šolskih sobah mir in red, da mora marveč pouk sam zbuditi spoštovanje in ljubezen, tisti čustvi, ki utemeljujejo učiteljev ugled v šoli.

Tudi ta razprava se je brala z zanimanjem, in Bogomir se je muhal, da je pridobil nadučitelja za svoja načela. Še bolj pa je bil iznenaden Bogomir, ali prijetno ali neprijetno, tega on sam ni vedel, nadučitelj pa se brigal ni — ko je potekel iz peresa istega, sedaj je priznanega pedagoškega pisatelja fulminanten sestavek proti telesni kazni, ki ne sramoti učitelja nič manj nego učenca. Zdej pa je nadzornik pismeno častital gospodu avtorju, da zastopa tako odločno in sijajno edino prava načela, na kar je odgovoril Drobne v svoji skromnosti, da je, ne brez napore sicer, a vendar srečno odpravil iz svoje šole šibo in razredna nadzorništa in nezdravi strah učencev pred učitelji.

Cudno, da Bogomir ni bil popolnoma zadovoljen s temi svojimi uspehi na šolskem polju! Preveč se je pečal s svojo godbo.

Tako je potekal v mirnem delu tedna za tednom, in po prijetni jeseni je nastopila mrzla zima. Zunaj je nalezaval sneg, ki se je kopičil po slamnatih strehah, šibil kosmate veje smrek in borov in temnil še bolj medlo svetlobo zimskega večera. Tiho je dremala vas, ki jo je le tu in tam izkušal predramiti kak Bogomirov godec, in tiho kakor prikazen je hitel zdajpazdaj kak človek po mehkih snegu, izginit v kakšni veži ali v hlevu in zaprl vrata skrbno za seboj. Pri gospe Radičevi pa je bila zbrana vesela družba. Betka je igrala na klavir, kaplan Janez je sedel za svojim violončelom, Bogomir pa je stal zraven, in strune so pele pod njegovim lokom, kakor da bi ozivljale sočustvovalce s svojim mojstvom. On je igral z vsem srcem, in zabolel ga je vsak zvok, ki je izkazal prijetno ubranost. Betka in gospod Janez nista bila niti tako vestna niti tako rahločutna; napake so ji bile le povod preserenu smehu; ona je samo odkimala z glavo in začepetala z nogo, ta pa je rekel za opravičitev: "Pažita vendar!" je bolesto vzdihnil zdajpazdaj Bogomir. Poslušalstvo pa ni bilo tako strogo. Sodnik Strnad je sproti odpustil vsako napako svoji nevesti, dr. Osat pa ni tolikanj poslušal, kolikor gledal prijazno gospo, ki je pripravljala na mizi pod svetilnikom čaj. Kakor spomladi na gorkem solncu se mu je zdela v tej domači družbi, in mislil je, kako preprosta bi bila zabava v gostilnici in kako osamljen bi bil doma v svoji sobi. Tudi teden človek se naveliča samih knjig, ki ga sicer razsvetljujejo, a ne ogrevajo.

Godba je prenehala, in Strnad je ploskal.

"Se nekoliko vaje bi bilo treba," je menil Bogomir. "Janez, ti si malo zastajal."

"Ali pa ti prehitel," se je smejal prijatelj. "Kar more, to mož je storiti dožan. — Gospodična Betka je tudi parkrat pritisnila poleg pravih tipk."

"Pa ne bo nikoli več," se je nasmejala Betka in razdeljevala skodelice.

"Gospod doktor, ali ni to lepa zabava?" se je obrnila gospa do Osata.

"In za ves ta užitek se imamo zahvaliti gospodu učitelju."

"Res je," je dejal Osat. "On je pretvoril naše mirno selo v pravo češko vas. Iz vsakega hleva, iz vsakega skednja done glasovi in zvoki, kakršnih se ni slišalo človeško uho. Davi je dobil gospod Mrak enega blapca v postelji, ko je trobil na rog, drugi je že kravati kladel in na pištal piškal."

Polagoma se bo dalo kaj doseči," se je smejal Bogomir. "Poglavito je, da se sploh zanimajo ljudje za godbo."

"Opaža se tudi lepše vedenje," je pripomnil sodnik. "Umetnost blaži človeka srca."

"In je tudi duhovitejša," je dodal Osat, "nego marsikakšna druga zabava, recimo čopkanje."

"Vse ob svojem času," je dejala gospa in obračala pogovor drugam; zakaj sodnik je grdo gledal, ko mu je Betka strgala korenček. Bogomir se je preselil na svojem stolu in kaplan je kašljal. "Vsaka igra je lahko zabavna."

"A ne za vsakega," je nadaljeval Osat, ki se je zadovoljivo oziral po družbi. "Kaj bi rekli vi, milostiva, če bi bil pri čopkanju pategnil voz gospod sodnik?"

"Čestitala bi mu k zali nevesti. Kaj pa hočete, gospod doktor? Kolikokrat ste mi že tožili, da človeku ni dobro samemu biti, in še nocoj ste mi prižigali, kako prijetno da je pri nas. Zakaj? Zato, ker se radi imamo, kar nas je zbranih. Sam človek, prazna hiša

Mislite si, gospodarski dom brez otrok! Kako pusto in žalostno življenje!" Osat si je priznaval natiham, da je to istina, priznaval si je pa tudi Bogomir.

"Umetnost res blaži človeška srca," je povzela gospa in nalila zopet čaja Bogomiru, "ker miri strasti."

"A jih tudi razburja," je dejal Osat. "Beseda, govor nam budi čustva časi prerzoko, nam sega preostro v srce, in bleščeča svetloba nam jemlje dušne oči, zato si želimo semtertja nekakega somraka, uga na nam lahno igra nje tihih misli, ki se prelivajo druga v drugo, a ne dozore do popolne dočnosti. Za opravičenje Vam moram, gospod doktor, seveda navesti, da me še vedno navda sveža pomlad in jesenska milina, solnčni zahod in preteča nevihta z znanimi, meni vedno novimi čustvi. Jaz ljubim še vedno naravo in naravne ljudi in naravna čustva."

"Zelo ste zaostali, milostiva gospa," je dejal dr. Osat. "Kdo se zanima dandanes za naravne ljudi? Pisatelj je zdravnik človeških ran, in navihani zdravnik pretira bolezen, da pridobi za uspešno zdravljenje tem večjo slavo, za brezuspešno dober izgovor."

"Meni se pa zdi," je dejal sodnik, "da pišejo ti siromaki samo po naročilih, v vednem strahu, kako bi bolj ustregli naročnikom, enkrat tako, da se zdi tretjerednicam prepobozno, drugič zopet, da se zgražajo najpriznanejši lahkoživi."

"Res je tako," je dejal kaplan Janez; "in da jih ne teži vest, se norca delajo iz značajnosti, močnatosti in kakršnega koli prepričanja, češ, čemu naj bi se količjak cenilo, česar sami nimamo. In če se posreči dokazati, da je le podel in breznačajan človek častivreden poštenjak, koliko priznanja bodo želi sami!"

"Oh, saj niso ljudje tolikanj nenormalni," je dejal Bogomir.

"Kolikor pisatelji, hočete reči," je izpolnil Osat. "A vidi se, da nam že presadajo, ker se prehitro množijo."

"To je kakor s tisto romantično graščakinja na Dolenjskem," je dejala gospa, "ki so ji bili domači reveži premalo zanimivi. Zatekla si je v zanimivejših in prepustila ciganski družinici, ki jo je bila sreča zanesla na njeno posestvo, malo zemljišča. A za to družinico je kmalu prišlo dvajset drugih družin, in sedaj imajo teh zanimivih ljudi po Dolenjskem na preostajanje."

"Kdaj, milostiva, boste pa začeli pobirati za božična darila revnim otrokom?" je vprašal Osat.

"Prav kmalu, gospod doktor. Le pripravite denar!" se mu je nasmejala tako nagajivo, da mu je postalo toplo in bi bil dal tisti hip petdesetak, proti vsem svojim načelom. "Nekaj deklet je imam," je nadaljevala, "ki bodo pomagale šivati obleke. Gospod učitelj in gospod kaplan bosta pa tudi prišla, da bomo šivale s spremljevanjem godbe."

"Če ne boste prestrogo sodili, milostiva, naše umetnosti," je dejal kaplan. "Prireditve v dobrodelne namene razorožujejo kritiko."

"Saj Vas, gospa, se ne bojim tolikanj; ampak ta-le Bogomir, ta je situacija; nobene napake ne presliši, nobene ne priznane."

"Polagoma se vse izboljša," je tolažil Bogomir tovariša v umetnosti.

Gostje so se razšli s prijetno zavestjo, da so se dobro zabavali; saj je vso družbo ozivljala prisrčna razumnost gospe Radičeve, ki ni nobenega gosta zastavljala in zanemarjala, nobenega odlikovala na stroške drugih, redka umetnost ki ne izvirja toliko iz hitrega razuma kolikor iz dobrega, plemenitega srca.

Premla oziromtito ima dr. Osat," je rekla hčerka, ko je pospravljala posodo z mize.

"Nalaga je takšen," je dejala gospa, "čudak, ki se boji veljati za vsakdanjega človeka; tudi afektacija."

"Ampak imenitno gode ta novi učitelj. Jaz se bojim, da ne bo ostal dolgo v našem kraju. Premišli, mama, kaj mu boš kupila za božično darilo. Par lepših večerov smo že preživeli skup. — Toda ta misel Osatova, da bi ti pobirala za božična darila krog svojih gostov, da bi se v prihodnje vsak bal našega vabila! Originalno!"

Bogomir bi bil najrajši še zagodel doma; a zbal se je nadučitelja, ki ne bi mogel spati. Saj je bil Drobne itak že razdražen, da je zanesel Bogomir toliko hrupa v vas in v šolske prostore, in godrnjal je, da zabaja tovariš preveč v družbo in v grad in se peča preveč z godbo, premalo z resnimi predmeti; naj bi prirejal rajši roditeljske večere ali predaval o umetnih gnojilih, ki so za naš narod veliko večjega pomena, ko ves ta cigunstvo in vse divje trobenje. Bogomir je čutil, da narekuje nekoliko zavist tovarišu to modrovanje; a ni se menil dosti, ker ni precejeval svojega tovariša, ker je bil mlad in vesel in pozabil nase in na

ves svet, kadar so mu zapele strune pod lokom. Opravičeval je tudi tovariša, ki je težko preživljal mnogobrojno družino in res ni imel razen spanja nobenega razvedrila. Hišo morajo ozivljati otroci, je ponovil Bogomir besede gospe Radičeve in se nasmešnil; to je po eni strani res, po drugi naj bi pa prišla gospa pogledat k njegovemu tovarišu. Spomnil se je samega sebe in svojega samskega stanu in vzdihnil iz vsega srca: Hvala Bogu!

Osat, ki ni bil tako lahkini misli in ni znal tako lepo gosti, je korakal zamišljen po svoji sobi. Pod svetilko se je belila knjiga, debela in učena knjiga. Pisano jo je pogledal Osat, kadar so ga pripeljali koraki blizu. Ob nasprotni steni je stala dolga in visoka omara polna knjig, nič manj učenih knjig. Stanovanje se ni moglo imenovati prazno; in vendar se je zdela Osatu prazno, prazno. Seveda, gledal je na knjige, mislil pa na prijetno družbo v Logu. A tudi te misli so se mu kmalu razpršile na več strani; zakaj učenih ljudi zanimanje je vedno mnogostransko, in vsak predmet se jim pokaže takoj od najrazličnejših plati; zatorej so jim večkrat predstave raztresene, sodbje neodločne, čustva slabotna, ker vsako čustvo, ki se jim rodi v srcu, vpraša takoj, zakaj in čemu se je rodilo, jeli opravičeno ali ne, kakšne bodo posledice. Med tem ko si odgovarja modrijan na ta vprašanja, je že prepustilo čustvo svoj prostor v srcu natihami sodbji, previdni in neodločni sodbji. Tako ni mogel priti Osat do nobenega pravega sklepa, in to ga je jezilo, kolikor se sploh sme imenovati jeza nadežno dušno stanje, ki se ga je zavedal. Napol jasno mu je namreč bilo, da bi dal morda vse te knjige za eno samo ljubečo srce; seveda ne bi smela izvirati iz te zamene zanj nobena nepriključnost, izgubiti ne bi smel udobnosti, ki jih uživa sedaj; da, če bi dobil kar tako v dar, brez protidaru in odškodnine, brez dolžnosti povračila, takšno dobro in blago srce! Ali kaj, je vzdihnil, ko ni na svetu več plemenitih, nesebičnih src! Kaj da pravzaprav želi, tega ni vedel natančno, ker je bila tudi želja le napol želja; le toliko je čutil, da se mu godi nekaka krivica in da mu hudobni svet ne nudi tega, kar bi smel on po pravici zahtevati. Nejevoljen je zaprl knjigo, tako razumno knjigo. A kaj je potreboval on razuma; srca, srca je pogršel. Še spati ne bo mogel, si je dejal nejevoljen nad brezuspešnim razmišljanjem.

Danica pa je izborna dokazovala, da je razumen, zdrav in priden človek za vsako delo poraben. Kako ji je šlo gospodinjstvo od rok, in koliko snaznost je bila vpeljala v hišo! Bila je namreč mnenja, da nesnažnost tudi v kmetskih hišah ni neobhodno potrebna in da ne izvira tolikanj iz delavnosti kolikor iz zanikarnosti. V kuhinji se je lesketalo posodje, v sobi je stala pripravljena čista steklenina, in razlila bi jo bil dr. Osat, če bi začel pred kosilom brisati s prtičem krožnike in svažiti žlico in vilice. Spretno je že pretakala vino in kupovala tako, da je ni mogel zviti ne mesar, ne ženske, ki so nosile kokoši, jaja in maslo na prodaj. "Dobrička ni pri Danici," so godrnjali, "ampak denar se dobi takoj."

Vedenja drugih ljudi proti nam sicer ne moremo sami vedno urejati, a nekoliko naj pa vendar pripiše vsak sam sebi, če se ne vedejo drugi proti njemu, kakor bi želel. Ker se Danica sama ni semila, so jo spoštovali gostje, in ni ji bilo treba poslušati pustih šal prisiljeno dihovitih gostov in ne sehati neslanega bratenja. Mati seveda, ki je gospodinjila po kuhinji, je pripisovala njeno veljavo sreči, da je sestra Konradova; a Danica se je muhala takim besedam, ker je dobro vedela, kako govore ljudje o gospodu bratu. Ernest ji je stal zvesto na strani, in ker je v pisarni že nekaj služil, ji je hotel plačevati hrano; a sestra ga je opomnila, da naj si nabavi poprej obleke. Ko pa si je hotel Konrad izposoditi nekaj petakov, je naletel na odločen odpor, da niti materina prošnja ni pomagala nič. Danica je ostala neizprosna. "Kadar pojdeš na Dunaj," je dejala, "dobiš nekoliko godpore; tukaj pa nič."

"Ljubezniva sestra!" je menil Konrad užaljen. "Ravnatko lepo in plemenito si ravnala včeraj, ko si zaračunala zapitek meni in tovarišem, ki sem ju bil jaz pripeljal v gostilnico."

"K meni ne vodi nobenih tovarišev, ki ne mislijo plačati," ga je zavrnila. "Vsa navdušena si res za narodno stvar!"

"Moja narodna stvar je Anica," je dejala sestra. "Pojd k meni, Anica! Ti ostaneš moja; Konrad je pa vseh ljudi, samo naš ne."

Kakšen dobiček je imel torej Konrad od tega, da se je dobro godilo Danici, in kakšen dobiček narodna stvar! Brez vsakega višjega poleta in zanaša je spravljala sestra denar in zbirala narodno blago, in najgorečiji narodnjak je slabo naletel v njeni gostilnici, če je prišel brez denarja. Pač so jo bolele večkrat zvečer trudne noge; a kadar je prestela izkupilo in ga varno zaklenila, je zadovoljna objemala svojo sestro, ki se je stiskala k svoji varuhinji in se je oklepala in se zatekala

(Nadaljevanje na 7. strani)

Mi hočemo tvoj denar, ti hočeš naš les

Če boš kupoval od nas, ti bomo va-lej postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovr-nega lesa.

Za stavbo hiš in poslopij mehki i-trdi les, lath, cederne stebre, desk i-singlne vsake vrste.

Naš prostor je na Desplaines ulic blizu novega kanala.

Predno kupiš LUMBER, oglasi s-pri nas in oglej si našo zalogo! Mi t-bomo zadovoljili in ti prihranili dena-

W. J. LYONS

Naš office in Lumber Yard na vogl DES PLAINES IN CLINTON STS

CHARLES D. DIBELL

ADVOKAT—LAWYER

Soba 508 Woodruff Bldg., Joliet

CHICAGO PHONE 298

Kadar imate kaj opraviti s sodnijo obrnite se k meni.

Govorimo slovenski jezik.

Kolektajem in tirjam vsako vrste dol-gove. Alipa se oglašite pri

M. J. TERDICH, 1104 Chicago St.

Dr. Richter's

Pain Expeller

zoper revmatizem in trganje

bolečine in o-trpnelost člen-kov in mišic.

Pravo zdravilo je v zavoju, kakoršnega v-dite na sliki.

Zavrnite vsak zavoj ki ni zapečaten s An-hor Trade Mark.

25c in 50c vseh le-karnah ali pa pišite ponj naravnost na

F. Ad. Richter & Co.

74-80 Wash-ington Street

New York.

Alpentinktura za moške in ženske lasa od katere takoj prenehajo lasje padati in v šestih tednih krasni in gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo odpadali niti osiveli. 1 flaska \$2. — Ako želite imeti v šestih tednih krasne in goste brke in brado, rabite takoj Alpen Pomado, lonček \$2. — Imate li sive lase? Rabite takoj Wahčić Brusil tinkturo, od samo ene flase postanejo lasje v ših dneh popolnoma naradni, kakoršne ste v mladosti imeli! 1 flaska \$1.75. — Wahčić Fluidi kateri odstrani reumatičen, trganje ali kostibol v rokah, nogah in križcah, popolnoma v ših dneh; flaska 2 dol. 60c. — Kurje oči ali bradovice na rokah ali nogah v 3 dneh popolnoma odstraniti za samo 75 centov. Za potne noge rabite Kneipov prašek, piše pot, odstrani slabi dihi in ozeblino, buka 70c. — Eisa žauha zaceli vsako rano, opekline, bule, tu-rove, grinto, kraste, lišaje v najkrajšem času, lonček \$1, večji lonček \$2. Ta žauha je velikega pomena za odrasle in otroke. V slučaju potrebe bi mogla imeti to žaubo vsaka družina v hiši. Če želite imeti čisto belo in mlado lice se umivajte z Wahčić "Tar Soap" (milo), odstrani črno, soln-čnate pogo in drugo nečistost na obrazu, 3 kose za 70c. Kateri bi moja zdravila brez uspeha ra-bili mu jamčim za \$5. Pri naročbi se priloži vsota v papirnatem denarju, če pa je manj kot dolar, so pa v znakom po 3c v pisnu pošlje. Za vs drugo pišite po cenik, katerega pošljem zastonj.

JACOB WAHCIC

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

THE CAPITOL BAR

G. Svetlicich, Prop.

405 CASS ST., JOLIET, ILL.

Edina slovenska-hrvatska gostilna v osrednjem mestu.

Kadar se mudite na vogalu N. Chicago in Cass St. vstopite k nam za okrep-čila vseh vrst.

DOBRODOŠLI!

Metropolitan Drug Store

N. Chicago & Jackson Sts.

Slovenska lekarna

+ JOHNSONOV +

"BELLADONNA" OBLIŽI

ALI OBLIŽI ZA VSEGA ČLOVEKA SO ZASTARANI

REVMATIZEM, HROMOST, Bolesti v kolku, Bolesti v členih, NEVRALGIJA, PROSTU, OTRPELOST MIŠIC, SLABOSTNI KROVI

SLABOSTI v členih, PLUŽNJI IN PRSNI BOLEZNI, MRZENJU v ŽIVOTU, VNUTNJI OPRESNI MISLINI, PRESLAJENJU, Bolesti v ledvi, Bolesti v krvi

HUDIM KASLIJ

NE IZPOSTAVLJAJTE SVOJE

Zdravje v Nevarnosti!

Zdravje je nad bogastvom. Če se dobro ne počutite, ne poskušajte alkoholčnih grenčic, katere več ali manj slabijo kri in odvzamejo življensko moč krvnim celicam. Kri je najdražja tekočina, katere daje življenje. Teče skozi žile in donša okrepčilo vsaki celici in mrenici v telesu. Istočasno odnaša iz telesa hitro se nabirajoče nepotrebnosti in se bojuje zoper vohajoče bacile, zato odstranjuje vse kar oslabuje krvne celice in jih dela nesposobne. Le močna krvna telesa so sposobna opravljati to naporno delo. Čisto naravno vino jim ne škoduje, ker "Vino utrjuje sestav živcev in pomaga telesu izvršiti najtežavnejše posle", pravi Dr. Armand Gautier, član French Institute, v listu čitanem pred Academy of Medicine v Parizu. To je vzrok, da jemljite samo

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

To nenavadno zdravilo je zmes grenkih korenin, korenov in skorje, posebno velike zdravilne vrednosti, in čistega starega rudečega vina. Je prosto vsakršnih lekarskih primeskov in strupa. Pomaga prebavljati, okrepčuje organe in pomiri živce. To je pomoč v slučaju

Zabasanosti, napihnenja, riganja, glavobola, nervoznosti, slaboči krvi, tugovanja, navadne slaboče.

in drugih je dobiti v tem leku hitro in zanesljivo pomoč. Zavrnite nevredne ponaredke, ki le denar vničujejo! Naš glavni namen, je narediti ta pripravek kar mogoče najboljši, a cena istega, ne glede na višanje potrebščin, ostane ista: \$1.00 v vseh lekarnah.

Sedanja sezona vabi razne nedobrodošle goste, kakor revmatizem, in nevralgijo. Ali se jima znate zoperstaviti? Najboljši je rabiti TRINERJEV LINIMENT—mazilo, ki je izvrstno zdravilo za otrpel vrat, pretege, natege, otekline in druge take bolezni. Cena 25c in 50c v lekarnah. Po pošti 35c in 60c.

V vseh slučajih kašlja rabite Triner's Cough Sedative (zdravilo zoper kašelj), cena 25c in 50c, po pošti 35c in 60c.

JOSEPH TRINER,

IZDELOVATELJ.

1333-1339 South Ashland Ave.

CHICAGO, ILL.

Rojaki in rojakinje! Kadar imate kaj moške ali ženske obleke ali perila za očistiti in gladiati, ne pozabite na našo slovensko firmo —

WILL COUNTY CLEANERS AND DYERS

S. KODIAK, lastnik.

Office and Works, 302-304 Walnut St. Joliet, Illinois.

Chicago tel. 3131. N. W. tel. 814.

Pokličite nas po telefonu in naš avtomobil odpelje in pripelje, obleko na vaš dom. Naše cene so zmerno in delo garantiramo.

Oscar J. Stephen

Soba 201 in 202 Barber Bldg. JOLIET, ILLINOIS.

JAVNI NOTAR

Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi.

Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi.

Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim.

Izdeluje vsakovrstna v notar-sko stroko spadajoča pisanja.

Govori nemško in angleško.

JOSIP Spolarich

Cor. Hickory & Marble

Sts., Joliet, Ill.

URAR IN ZLATAR.

Popravljam vse vrste stenske in žepne ure in zlatnino. Vse delo jamčim. — Prodajem vse vrste ure in zlatnino, zlasti fine poročne prstane dobi-te pri meni ceneje, kot kje drugje.

JOHN STEFANICH

N. W. Phone 348

JOHN STEFANICH

...Slovenska Gostilna...

vino domače in importirano, fino žganje in diseče smodke.

915 N. Scott St., Joliet, Ill.

Slovensko Katoliško

Marije(S. C. M. B. Society of
Ustanovljeno 15. avgusta 1899
PITTSBURGH,

Samostojno Pod. Društvo

VnebovzeteSt. Mary's Assumption
Organizirano 2. aprila 1910
PENNSYLVANIA.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik:.....FRANK ROGINA, 36—48 St., Pittsburgh, Pa.
Podpredsednik:.....MATH. MAGLESICH, 3440 Ligonier St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik:.....JOSEPH L. BAHORICH, 5148 Dresden Way, Pittsburgh, Pa.
Zapisnikar:.....GASPER BERKOPEC, 4927 Plum Alley, Pittsburgh, Pa.
Slagajnik:.....JOHN BALKOVEC, 5145 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 54 Low Road, Sharpsburg, Pa.
 John Šutej, 5113 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.
 Frank Mihelich, 4808 Blackberry Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNI ODBOR:

Joseph Jantz, 4502 Buttler St., Pittsburgh, Pa.
 Frank Trempus, 4628 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
 Anton Zurich, 1037 Peralto St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Bolniški obiskovalec: WILLIAM TOMEK, 4811 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Društveno Glasilo je: "AMERIKANSKI SLOVENEK", Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve se naj pošiljajo na tajnika. Vse pritožbe pa
 I. porotnika.

Kojalil Pristopajte v to društvo, katerega cilj je: Pomagati onemoglim.
 Večja družba — Boljša podpora.

Društveno Geslo: "V slogi je moč."

RODOLJUBJE NA DEŽELI.

(Nadaljevanje s 6. strani.)

k njej, kadar ji je prišlo doma ali v šoli
 kaj navskriž.

Stan in opravke vtisne človeškemu
 obrazu poseben izraz.

"Kakor bi me hotela z očmi prebo-
 sti, tako me gleda," je dejal Konrad.

"Stroga Minerva!"

"Boginja modrosti," se je nasmehni-
 la sestra.

"In boja." — Trdemu življenju je
 zrla Danica v oči, ne da bi trenila, za-
 vedala se je svoje moči in vladala od-
 ločno sebe in druge. Ker je spoznala,

da rase zadovoljnost, kolikor pojema-
 želje, je strogo krotila to stran svoje-
 ga notranjega življenja. Romantične-
 ga hrepenenja in kopnenja in sanjar-
 jenja jo je bilo odvadilo življenje tem

hitreje in lažje, ker ji je že kot učenki
 presedalo v knjigah opisovanje meh-
 kobnih čustev in čustvic, ki se je

zdelo marsikateri tovarišici vrhunec le-
 pote. "Pametna ženska," so dejali lju-
 dije in jo imeli tem rajši, ker se ni po-
 vzdigovala nad druge, ne opravičevala

in raznašala pošt po hišah. O vseh go-
 spodarskih stvarih se je že znala pa-
 metno pogovoriti in rada je poslušala

pametne ljudi; s svojimi sveti pa ni
 nadlegovala nikogar in za prazno go-
 vorjenje ni imela časa. "Za denarjem

rase lakomnost," je dejal Konrad, ki
 je čutil nezadovoljen, da mu raseta
 brat in sestra čez glavo, da ima le še

mater za seboj, ki zna ceniti idealno
 mišljenje. Zakaj Danica ni genila niti
 prsta niti jezika, da bi pomirila razpor,

ki je oviral prireditev narodne veselice.

"Kaj meni mar veselice," je dejala,

"ko imam dela preveč!"

Z eno besedo, skisala se je bila Da-
 nica v tem kratkem času. Da, smešna

in otročja se ji je zdela navdušenost

brata Konrada, ki si je tolikanj priza-
 deval vzgojiti narodno ženstvo. Isti-
 na, s trnjem je še vedno posuta pot

pravemu narodnemu delavcu.

Berus pa ni čutil nobene zavisti, ko

je videl, da je krčma precej oživelja;

saj mu je bilo še prej, kadar ga je šči-
 palo po nogah, tem ljubše, čim manj

je bilo gostov, zlasti takih, ki so se

hoteli zabavati z njegovo telesno nad-
 logo. Dovtipov na svoj račun se ljudje

hitro naveličajo. Zdal je bil prost.

Kadar se mu je ljubilo, je šel v druž-
 bo; ali pa si je privoščil počitka in dr-
 žal nogo toplo zavito na mehkih bla-
 zinah. Prihujljenega lova ni ovirala

več nobena obrtna dolžnost, in Julčka

je imel vedno krog sebe ali pa ga je

videl v skrbnem varstvu. Zjutraj so

dečka gorko zavijali, da ni mogel mrz-
 do njega, in potem ga je peljala Anica

v šolo; časi je pa postopil še Ernest

za njima in razkropil vaške demokrate,

če so hoteli kepati Julčka. Da mu v

šoli niso nagajali vrstniki, za to je skr-
 bel očetov ugled in učitelj Bogomir, ki

je vedel, kako hitro vpelje, če ni nad-
 zorstva, par samosilnikov v vsakem

razredu kruto strahovlado, ki pokvari

mного dobrih učencev s slabim zgle-
 dom in prikrivanjem. Doma pa se je

držal Julček ljube družice Anice; saj

je bil preslaboten in prerahločen za

divjo deško družbo, kjer je veljala sa-
 mo srčnost in moč in utrjenost in se je

zdel vsak izraz nežnejšega čustvova-
 nja sploh nesposoben in moškega člo-
 veka nevreden. Pogrešali ga seveda

dečki niso, kadar so se drsali in san-
 kali in kepati in valjali po snegu; on

pa jih je gledal skozi okno in se jim

smejal, prepričan, da ima sam prijet-
 nejšo družbo. Kadar pa se je zmrči-
 lo in ni imela Danica posebnega o-

pravka, sta jo stisnila Julček in Anica

vsak od ene strani k peči, ji lezla na

kolena, jo objemala in silila, da naj

ima pripoveduje povesti. Kako se je

razhudil Julček, če je vstopil med po-
 vestjo kakšen gost, da je morala s pri-

povedovanjem prenehati Danica. Saj

se je veselil ves dan, kako bodo sedeli

zvečer skupaj in bo pričarala Danica

pred svetle oči drug, nov, lepši svet.

Oče Berus se je zadovoljen muzal,

kadar je šel mimo, ne da bi ga zapazila

zamaknjena otroka. Hace in murče,

ki sta čepela na klopi z gobcem na

otročjem naročju, sta ga pogledala

mirno vsak z enim očesom, mignila

parkrat počasi z repom in dremala

dalje.

"Čudno, da ni novega učitelja nikoli

k meni," je dejal nekoč Berus Danici;

"tako ljubezniv in dober človek je, da

bi se človek rad bolj seznanil z njim.

Na prvo srno, ki jo ustrelim, ga pova-
 bim."

Danica pa je slutila, zakaj da ni Bo-
 gomira blizu, in obhajala jo je precej-

šnja zlorodnost, češ, le boj se me, siro-
 mak; prešeren fant mora imeti več po-
 guma. Dobro je vedela, kako drago in

težko se živi tudi v najubornem se-
 lu, kjer se boje med proizvajalcem in

potrovalcem nič manj neizprosno
 boj ko v največjem mestu, in bolje je

poznala gnotne razmere ljubega Bo-
 gomira nego on sam. Ponosno se je

zasukala in hitro pogledala po sobah,

če je vse v redu; zakaj ponosen sme

biti, kdor si sam služi svoj kruh, še

ponosnejši, kdor ga služi tudi drugim.

telja računila in štela krajevarje in pri-
 trgovala sebi in otrokom, ki so morali

doma vselej sezuti črvelje in sleči bolj-
 šo obleko; kako so se muzale milostive

gospodinje prvega dne vsakega mēsa-
 ca: "Danes kupuje gospoda"; kako je

očital sit in pijan gospodar očetu, da
 živi ob njegovih žuljih; kako so peli

pod materinim oknom fantje:

Mesarja sem imela,
 sem tolarje štela;

zdej šlibarja imam,
 pa moške pekam.

"Ah, gospod doktor, vendar pridete

tudi Vi enkrat k nam," se je prebudila

Danica iz sanjarije, v katere je bila

zašla proti svoji volji, in pozdravila

dr. Osata.

"Seveda moram priti tudi jaz po-
 zdraviti svojo mlado znanko. Kaj pa

imate za večerjo?" In Danica je hi-
 tela naštevati, kaj da se vse dobi, de-
 loma takoj, deloma v trenutju.

"In vina? piva, gospod doktor?"

"Vina, gospodična, in dobrega seve-
 da. Kakšnega, to pa prepustim Vam.

Toliko zaupanja imam v Vašo razum-
 nost."

"In ne bo Vas varalo zaupanje, gos-
 pod doktor."

Osata res še ni bilo pri Berusu, od-
 ka je krčmarila Danica. Držal se je

zvesto Mraka in bahal, da mu je celo

ljubo, da ga ne nadleguje navadna dru-
 žba. Mrakovim pa to ni bilo ljubo; za-

kaj Osat je bil jako zmeren v pijaci, iz

česar pa se logično ne da sklepati, kar

so pričakovali oni, da bi bil moral biti

tudi zmeren v govorjenju. "Veliko

godbe, malo plesa," je godrnjal sebični

Mrak. Toda kaj pomaga človeku mo-
 drost, če je ne more pokazati in pro-

dati! Blago obleči in spravi lastnika

v konkurz. In če je že moral tožiti

Osat, da ga ne razumeva takozvana

inteligentna družba, kakšno sodbo je

moral sam pri sebi izrehati o pošte-
 njaku Mraku, kakšno o Mrakovi gospe,

ki ga je nekoč med nekim razklada-
 njem pogledala tako bistro in tako

čudno nakremžila obraz, da si je dejal

Osat ogorčen: Ta ženska morda misli,

da sem jaz primojen. Z Julko se sploh

ni dalo govoriti, ker je bila nespamet-
 nega mnenja, da pridejo modra leta

sama ob sebi in zmeraj pregodaj. Po-
 slušalstva je pogrešal Osat in se v tem

izkazal tolikanj modrejšega od ostale

družbe, kolikor ta ni pogrešala mo-
 drosti čisto nič. Tako je prišel za

družbo k Berusu. Da bi bil tudi rad

izvedel, kako se tukaj zabavajo, tega se

ni popolnoma zavedal in bi si tudi ne

bil priznal, ker bi bila tako zvedavost

nevredna pametnega človeka.

A če je mislil dr. Osat, da ga bo po-
 slušala Danica, se je bridko motil; z

govorom, ali morda pretvezo, da ima

opravka v kuhinji, ga je pustila same-
 ga; očitno je precejnejeval on njeno

bistroumnost; tako spoznava človek

svet in ga nikoli ne spozna. Ignora-
 mus, ignorabimus, si je dejal Osat, se

bolj prepričan, da stoji gospa Radiče-
 va visoko nad vsem podlomskim žen-

stvom.

"Ali je že kdo notri?" je izpraševal

v vezi dr. Bregar Danico, in kmalu za

njim se je oglašil iz teme davkarjev

običajni pozdrav.

"Samo dr. Osat je notri," je dejala.

Ogospoda sta se spogledala in snila

drug drugega s komolcem; grešna pri-
 ložnost je rodila hudoben naklep. Po-

glasno sta se pogovarjala; ko pa je

bil odprl adjunkt vrata v prvo sobo,

je pridržal davkarja in povzdignil glas.

"Kaj bo staral!" je dejal. "Kakih pet-

inštrideset let; za ženske večkrat naj-

neumnejša leta. Boste videli, da ga

vzame."

"Če pa misli, da bo dobila pokojni-

no za njim," je dodal davkar naglas,

"se zelo moti."

"Na stara leta se bo učila keltsčine,"

je dejal adjunkt in odprl vrata v drugo

sobo. Kakor osupel in zmeden je o-

strmel. "Ah, ah!" je jecjal, "gospod

doktor, Vi tukaj? Kdo bi si bil mislil!

Ravno o keltsčini sva govorila z dav-

karjem."

"Nič žaljivega, gospod doktor, Do-

ber večer," je pozdravljaj davkar in

hljnil zadrego na glasu in obrazu.

mladili." S ceste se je začela poskoč-

na godba.

"Zupanu za god," je razlagal lekar-

nar, in davkar je poklical hudica za

pridlo, da godejo dobro.

"Ampak neka lopovščina se snuje

proti novemu učitelju," je dejal ad-

junkt. "Natihem se nabirajo podpis

za pritožbo, da se briga novi učitelj

samo za godbo, da odvrača mlade ljudi

od dela, da hodi tudi po hišah gost,

kar se vendar nikakor ne spodobi za

učitelja.

"Saj ne gre nikamor," so se zavzeli

gostje.

"Pri gospe Radičevi je igral parkrat

na gosli," je dejal lekar; "ampak

gospod kaplan tudi."

"In to stoji tudi v pritožbi, da hodi

zdej tudi kaplan po hišah gost, ki je

bil prej bogaboječ mož."

"In kdo je že podpisal tako neumno

pritožbo?" je vprašala lekarnarjeva

gospa.

"To bi se moralo še poizvedeti," je

dejala adjunkt, "in potem ustaviti pro-

šnjo, da naj se zavrne ta pritožba. Mar-

sikdo, ki je že podpisal pritožbo, bo

rad podpisal tudi prošnjo."

"Torej takšne spletke proti tako po-

štenemu možu!" je dejala Mira.

"Kakšen pa se Vam zdi novi učitelj,

gospodična?" je vprašal nenadoma O-

sat Danico; ki se je očitno zanimala

za razgovor.

(Dalje prih.)

JOSIP KLEPEC
 Javni Notar K z 10let. skušnjo

izdeluje vse pravno in postavnovejavne listine
 za vse slučaje. Če vam kdo pusto garnitura: če
 potrebujete otrok certifikat za delo; če imate kako
 drugo stvar za urediti tukaj ali v stari domovini
 se obrnite na mene 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

**JESENSKE
 IN ZIMSKE
 OBLEKE.**

Čedne in moderne obleke za odrasle
 in mladino se dobe pri nas, kakor tudi
 delamo v popolno zadovoljstvo obleke
 po meri.

Velika zaloga najmodernejših klobu-

kov in kap vseh velikosti.

Posebno velika zaloga trpežnih čev-

ljev visokih in nizkih za moške, že-

ske in mladino.

